

ÉLETTÜNK

XLIII. évf. 12. szám (43. Jg. Nr. 12)

Az európai magyar katolikusok lapja

2011. december

„MENJETEK...”

XVI. Benedek pápa 2011. évi missziós üzenetéből

Boldog II. János Pál a kereszténység új évezredének kezdetén határozottan megerősítette, hogy megújult elkötelezettséggel, „az első keresztények kezdeti lendületével” kell hirdetnünk az Evangéliumot mindenkinek. Ez a legértékesebb szolgálat, amit az Egyház tehet az emberiségnek és minden egyes embernek, aki keresi léte mélyebb értelmét, hogy életét a maga teljességében élje. Ezért minden évben ugyanaz a meghívás visszhangzik újra a missziós világnap ünneplésekor. Az Evangélium szüntelen hirdetése ugyanis magát az Egyházat is élteti, odaadó munkájának, apostoli lelkületének forrása... „A hit a továbbadás révén erősödik!” (II. János Pál, Redemptoris missio enciklika, 2.).

Ezt a célt folytonosan megújítja a liturgia ünneplése, különösen a szentmise, mely mindig azzal a küldetéssel zárul, amit a feltámadt Jézus adott az apostoloknak: „Menjetek...” (Mt 28,19). A liturgia mindig kihív „a világból”, és újra visszaküld „a világba”, hogy tanúságot tegyünk arról, amit megtapasztaltunk: Isten Igéjének és Krisztus húsvéti misztériumának üdvözítő erejéről. Mindazok, akik találkoztak a feltámadt Úrral, szükségét érezték, hogy ezt hirdessék másoknak, ahogy a két emmauszi tanítvány tette: miután felismerték a kenyértörésben, „még abban az órában útra keltek, s visszatértek Jeruzsálembe, ott együtt találták a tizenegyet s társaikat”, és beszámoltak arról, ami az úton történt velük (vö. Lk 24,33-34). II. János Pál pápa arra buzdított, hogy legyünk éberek és készek arcának felismerésére, hogy mi is testvéreinkhez szaladjunk és számoljunk nekik a nagy hírről: „Láttuk az Urat!” (Jn 20,25)

Az Evangélium üzenete minden néphez szól. Az Egyház „mivel az Atyaisten terve szerint a Fiú és a Szentlélek küldetéséből származik, missziós természetű” (Ad gentes dekrétum, 2.). „Az evangelizálás tehát az Egyház különleges isteni ajándéka és hivatása; benne maga az Egyház tükröződik vissza. Az Egyház létjogosultságát éppen az evangelizálás adja” (VI. Pál, Evangelii nuntiandi 14.). Következésképpen sohasem zárkozhat be önmagába. Meghatározott helyeken gyökeret ver, hogy onnan tovább lépjen. Tevékenysége által – Krisztus parancsának engedelmeskedve, a Szentlélek kegyelmének és szeretetének ösztönzésére – egészen és hatékonyan jelenvalóvá lesz minden ember és nemzet körében, hogy elvezesse őket Krisztus hitére (vö. Ad gentes, 5).

(Folytatás a 2. oldalon)

**BOLDOG
KARÁCSONYT
KÍVÁN
OLVASÓINAK
AZ ÉLETÜNK!**

Jacob de Backer (1555/60–1585/90):

Jézus születése

„JÖJJÖN EL A TE ORSZÁGOD”

Mire várunk adventben tulajdonképpen? Krisztus első eljövételére? Az már mögöttünk van. Második eljövételére? Attól félünk, nem kívánjuk. Karácsonyra? Az ünnep várása vallásos eseményből kereskedelmivé vált, utána pedig föl-váltja a következő reklámkampány. Úgy tűnik hát, hogy a keresztény semmire sem vár; a keresztény remény üres szó, s éppen ezért a vákuum törvényét követi: más reményekkel tölteti fel magát.

De hát csakugyan nincs mit várnunk? Igazán az az abszurd „Godot-ra várás”, a soha meg nem érkező várása-e a keresztény hit, amilyenek Samuel Beckett darabja próbálta leleplezni? Valóban „mögöttünk” van Krisztus első eljövetele? Vagy nem élnek-e inkább egész földrészek és mi magunk is alapjában véve még „Krisztus születése előtt”? Nincs-e még mindig éjszaka az istállóban – és mi, akik házakban lakunk, nem tudunk róla, nem akarunk tudni, hiszen nekünk sem lenne a számára helyünk? Vannak emberek, akik még Krisztus előtt élnek: akik még sohasem találkoztak Istennel, azzal az Istennel, aki nem úgy gyógyítja meg szenvedésünket, hogy elveszi, hanem úgy, hogy velünk szenved; aki a világ igazságtalanságát azzal győzi le, hogy ő maga csatlakozik az igazságtalanság áldozataihoz. Vannak emberek, akik Krisztus után élnek – látták őt, és tovább mentek. Nem jobb-e még mindig Krisztus „előtt”, mint Krisztus „után” élni? Szabad-e, hogy első eljövetele egyszerűen „mögöttünk” maradjon? Nem marad-e igen mély értelemben mindig „előttünk”? Nem kell-e valójában egy életen át féleje tartanunk, és nem abban kellene-e segítenie az adventnek, hogy ezen az úton maradjunk? Így lassan az is kiderülne, hogy Jézus Krisztus első és második eljövételének várása legmélyében egy és ugyanaz. Mind a kettő végső soron nem más, mint beállítás a Miatyánk könyörgésének belső dinamikájába: „Jöjjön el a Te országod!”

Ha Jézus „első eljövetele” egyszer mindenkinek valósággá válik, akkor éppen ez lesz a „második eljövetele”.

(Folytatás a 7. oldalon)

AHOL AZ ISTEN, OTT VAN JÖVŐ

Írta: Cserháti Ferenc püspök

Az MKPK külföldi magyar lelkipásztori szolgálatért felelős püspökének 6. körlevele a külföldön élő magyar, illetve magyarul beszélő hívekhez és lelkipásztorokhoz, 2011 karácsonyán

Főtisztelendő Paptestvérek! Kedves Magyar Testvéreim!

A házasság és a család emberiséget meghatározó intézményének, értékeinek védelme, megbecsülése és hirdetése a nyugati társadalmakban élő magyar keresztények körében ugyancsak sürgető és égető feladat. Hiszen mindazokon az erő-kön túlmenően, amelyek általában és mindenütt a házasság és a család megsemmisítésére vagy eltorzítására irányulnak, az idegenben még az elvándorlással járó és az új körülményekből adódó sajátos nehézségek is támadják, veszélyeztetik, tépázzák a külföldre került, sokszor egzisztenciális gondokkal küzdő keresztény családok életét. Az emigráció inkább gyengíti, mint erősíti a családi kötelékeket: az elvándorló mindig idegen környezetbe távozik, elszakad az ősi gyökerektől, a szülőföldtől, az otthon maradt rokonoktól, szomszédoktól, barátoktól, és mindezek egyéniségét, kultúráját, egész lényét meghatározó, fenntartó, éltető erejétől. Sokan a jobb életfeltételek, a sokat ígérő jobb szakmai és hivatásbeli kilátások reményében hagyták el hazájukat, de a legtöbbször ők is nagyon megküzdöttek a minden kivándorlóra leselkedő kezdeti nehézségekkel, és óriási árat fizettek, amíg tapra álltak – ha egyáltalán – az új hazában. A túlélés és az új egzisztenciateremtés küzdelmében nemegyszer érték

őket csalódások, visszaélések és traumák, amelyek valósággal ellehetetlenítették számukra az emberhez méltó, igazi szép családi élet kibontakozását az idegenben.

Aztán gondoljunk a kivándorlók második és harmadik generációjára, amely már előszeretettel követi új hazája csábító, legtöbbször mindent megkérdőjelező, hagyományos és keresztény értékekkel mit sem törődő, szabados eszméit. Ez a generáció már idegenkedik a magyar szülők hagyományos családi értékszemléletétől és értékrendjétől; fél a befogadók megszólásától és megbélyegzésétől, inkább hasonul hozzájuk, nehogy azok úgy tekintsenek rá, mint valamiféle bekerült, idegen, egzotikus jövevények furcsa és maradi nemzetiségére; ez a nemzedék már nehezen alkalmazkodott és engedelmeskedett, igyekezett minél hamarabb lerázni magáról a szülői gyámkodást, önállóságot követelt, új életformákat keresett, átvette a szülőkétől elütő új környezet – családpártinak éppen nem mondható – divatos szölamait és szokásait. A kivándorló szülők utódai nem kívántak beleszólást a magánéletükbe, életvitelükbe, élettársuk kiválasztásába, a pályaválasztásba, mert ők már elég függetlennek érezték magukat ahhoz, hogy minden keresztény és szülői értékrendtől eltekintve, önállóan döntsenek saját ügyeikben.

(Folytatás a 6. oldalon)

1956-OS EMLÉKMISE VARSÓBAN

Visegrádi országok közös ünneplése

Közös szentmisére gyűltek össze október 23-án a visegrádi négyek képviselői az államalapító magyar királyról elnevezett varsói Szent István-templomban az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc 55. évfordulója alkalmából.

A magyar nemzeti ünnepet idén először kötötték össze a négy visegrádi ország imádságos összejövételével, ahol a négy nép megbékéléséért, testvéri kapcsolatainak erősítéséért fohászkoztak. A közös szentmise a magyar nagykövetség és a helyi plébános közös kezdeményezése volt, tekintettel arra, hogy idén ünneplik a visegrádi együttműködés létrejöttének 20. évfordulóját. Elhatározták, hogy ezentúl minden évben tartanak ilyen közös visegrádi istentiszteletet.

A Szent István-templomban az elmúlt években rendszeresen tartottak magyar nyelvű szentmiséket a varsói magyar kolónia számára.

A visegrádi országok zászlaival feldíszített templomban képviseltették magukat a V4-ek nagykövetségei, a hívek között szép számmal voltak magyarok is. Rövid beszédet mondott Kiss Róbert, Magyarország és Jan Sechter, Csehország varsói nagyköve-

te, Iveta Hermysová, a szlovák nagykövetség első titkára és Piotr Samerek, a lengyel külügyminisztérium európai főosztályának képviselője. A szónokok a szeretet és a szolidaritás fontosságát hangsúlyozták.

A Szent István-templom zászlódíszben

A szentmisét Mirosław Jaworski plébános – Leszek Kryza, a budapesti lengyel templom volt lelkészével, Benedykt Drevojanek cseh szerzetespappal és a jelenleg Varsóban dolgozó Nagy Gábor Emmanuel felvidéki magyar pappal együtt – mutatta be.

(Folytatás a 6. oldalon)

HITÜNK KÉRDÉSEI

Elfogadjuk-e – következményeivel – a teremtetést?

Közelebb kerülni a teremtés megértéséhez, szembesítve azt a megváltással. – Ez az, ami újra meg újra emberi és keresztény mivoltunk lelki és szellemi kihívása, egyben pedig keresztény hitünk nagykorúságának tesztp próbája, ami Isten létéről való gondolkodásunkat is alapjaiban érinti.

Európa népei körében jelenünkben szokatlan méreteket kezd ölteni a gyakorlati ateizmus. Az iskolai oktatásba korábban bevezetett „semleges nevelés” értelmiségi fiataljaink egy részénél gyakorlati ateizmushoz vezetett. Egyikük például – már egyetemistaként – kioktatott, hogy miért ne keletkezhett volna a világ a semmiből? Ez persze elfogadható, de csak akkor, ha hozzátesszük, hogy nem önmagától. Mert a semmi nem tud létet adni.

A gondolkodó ember eljuthat annak felismerésére, hogy nem keletkezhett minden, ami létrejön, mástól. Schütz Antal, a kiváló piarista filozófus és teológus szellemesen így fogalmazta meg ezt – közmondás is lehetne –: nem keletkezhett minden mástól, mert a mindenen kívül nincs „más”. Heidegger kérdése azonban egészen egyszerű, mégis mély és indokolt: „Miért nincs inkább a semmi, mint a valami?” Ezt azonban igazából meg kell toldanunk egy még alapvetőbb kérdéssel: „Ha valami mégis van, miért kell akkor annak Abszolút Valónak lenni?” Naiv tehát a kérdés: „Ki teremtette a Teremtőt?” Isten ugyanis Teremtőként csak úgy lehet a kezdetek kezdete, ha ő az Abszolút Valóság és ezzel hordozza, mielőtt az létrejönne. S még teljesebben: azért „Aki”, mert nemcsak hordozza az eszmét, a tervet, a gondolatot, hanem képes azt ténylegesen létezővé tenni is, tehát létrehozni, azáltal, hogy tud teremteni. Erre utal a „mindenható” jelző. Az „öneremtés” értelmes voltunkat megszégyenítő nonszensz.

Csak hogy a filozófia története szerint vannak más magyarázatok is az „Abszolút Valóra”. Ilyen az Örök Anyag, és

ilyen az a panteista Világistenség, aminek/akinek mi, emberek, csak apró részecskéi vagyunk. A részei, nem pedig a teremtményei. Mindkettő úgynevezett „monista” elgondolás, mert egyetlen Valóságot, egyetlen Létszubsztanciát ismer el, amelynek jelentéktelen részecskéjévé degradálja az embert, megtagadva annak önállóságát. Olyan ez, mint az anya, aki hordozza, de soha nem szüli a világra gyermekeit. S ha megszülné is, soha nem engedné őket saját útjukra. A monista filozófia tehát nem tudja elvágni a létezés „köldökszinórját”, amikor a világ és benne az ember létrejön.

És itt értjük meg a teremtés egészen kivételes jelentőségét. Hiszen nincs olyan monista rendszer – akár materialista, akár spiritualista legyen is –, amely az ember autonóm létformáját meg tudná magyarázni: azt, hogy az ember önálló lény, akinek saját akarata van, aki képes életformáját felelősen alakítani, aki képes megvallani vagy akár megtagadni is Teremtőjét, aki képes arra, hogy a világot magát is formálja, és saját történelmét kialakítsa. Egyszerűen fogalmazva: aki személyi kibontakozásának arányában képes önálló döntéseket hozni, és ezért felelős a saját életéért és mások életéért – tekintsünk el most a kivételektől (mint például az elmebetegség, a súlyosan ittas állapot, stb.).

S ebben a szembesítésben értjük meg behatóbban, mit jelent az, hogy nemcsak „vagyok”, de egyben „teremtmény vagyok”. Sőt ez a sajátos emberi autonómia még azt is világossá teszi, hogy minden más élőlényrel szemben olyan önálló létformát, autonómiát kaptam, hogy felelős vagyok a döntéseimért. Nem a tetteimért, hanem a döntéseimért. Mert nem minden tettemért vagyok felelős. A döntés azonban már feltételezi a megfontoltságot és vele a személyi fejlettség kellő fokát. Ezt nevezi Aquinói Szent Tamás „actus humanusnak”, vagyis sajátosan emberi cselekedetnek.

Így aztán érthetővé válik a Sartre-féle ateizmus önellentmondása, amely az ember totális autonómiáját igényelné, miközben tagadja Istent és a teremtetést. Épp az ellenkezője igaz: Istennek mint Teremtőnek léteznie kell, hogy az ember –

szemben a monista koncepcióval – autonóm lény lehessen, persze a maga keretein belül. Ez az autonómia tehát emberi létünk mértéke szerint értendő. Ezért gyökeresen hazug a beszédünk, ha az embert „abszolút szabad” lénynek tekintjük. Az „abszolút” jelző hitelesen egyedül Istenre, az Abszolút Létezőre alkalmazható. Manapság azonban divat kisajátítani az isteni tulajdonságokat is. Erre utal az „isten” jelző, amit jó ízű ételre, finom itálra alkalmazunk, vagy amikor egy árut úgy reklámoz valaki, hogy az „mindenható”.

Ugyanakkor megvilágosodik előttünk teremtetett voltunk másik oldala, amely viszont számos vallásos keresztényt is próbára tesz. Ha nem értjük meg, hogy a teremtetésben a Teremtő mintegy „önállósítja” teremtményeit – elsősorban az embert, akinek önálló döntésre képes szabad akaratot adott –, akkor a hitünk kerülhet válságba. A Teremtő Isten ugyanis – a szentmise *prefációjának* (dicsőítő énekének) szavait idézve – „rábízta a világot” az emberre. Ezért számos naiv gondolkodású keresztényben is fölmerül a kérdés, amit olyan sokszor hallhatunk, olvashatunk, amit talán mi magunk is kimondunk: „Hogyan engedhette meg ezt Isten?” És jön a felsorolás. Az emberi történelem borzalmi, a háborúk iszonyata, a hatalmon lévők visszaélései, a sorozatgyilkosok rémtettei, a tüzhányók és az áradások pusztításai, és még lehetne sorolni, csupán a XX. század eseményeit idézve. Csak hogy mindez szintén a teremtés következménye, amely önállóvá tesz. Isten az emberre bízta a világot, és benne saját történelmének alakítását, amelyben – Madách szavait idézve – milliók szenvedhetnek egyetlen zsarnok önkénye miatt. S számosan a szenvedés tapasztalatában veszítik el Istenbe vetett hitüket és bizalmukat. Holott a szenvedések özönét épp azok idézik elő elsősorban, akik szembeszegülnek a Teremtő Isten akaratával és üdvösségi tervével.

Mindez következménye a világ és benne az ember önállóságának, amit a teremtetésben kapott. Egyúttal azonban arra a felismerésre is elvezet, hogy a teremtetés „rászorul” a megváltásra, amely mintegy kiegészíti és beteljesíti a teremtetést. Vannak, akik hiányolják a teremtetés külön ünnepét. S nem is alaptalanul. Nem lehet viszont hiányérzetünk a megváltás ünnepével kapcsolatban, mert az megvan, és kivételesen népszerű. Ez ugyanis a karácsony.

Boda László

„MENJETEK...”

(Folytatás az 1. oldalról)

Ez a feladat ma is sürgető. Sőt „az Üdvözítő missziója, amelyet az Egyházra bízott, még nagyon messze van beteljesedéstől. (...) az egyetemes emberiséget tekintve, ez a küldetés még csak a kezdeténél tart (és) arra kötelez minket, hogy állítsuk minden erőnket a szolgálatába” (Redemptoris missio, 1). Nem nyugodhatunk bele abba a gondolatba, hogy kétezer év elteltével még vannak népek, akik nem ismerik Krisztust és nem hallották üdvözítő üzenetét.

De nem csak erről van szó. Bővül azoknak a köre, akiknek bár hirdették az Evangéliumot, azt elfelejtették és elhagyták, nem tartják magukat az Egyház tagjának. Sokan hagyományosan keresztény társadalmakban is képtelenek megnyílni a hit szavára. Kulturális átalakulás megy végbe, amelyet többek között a globalizáció, a különböző eszmei áramlatok és az eluralkodó relativizmus táplálnak. Olyan változás ez, amely az Evangélium üzenetétől eltérő mentalitáshoz és életstílushoz vezet, mintha Isten nem létezne, és előtérbe állítják a jólét, a könnyű haszonszerzés, a karrier, a siker keresését mint életcélt, akár az erkölcsi értékek kárára is.

Az egyetemes misszió mindig mindenki-re és mindenre vonatkozik. Az Evangélium nem kizárólag annak a kincse, aki meg-

kapta, ezt az ajándékot meg kell osztani másokkal, ezt a jó hírt tovább kell adni. Ez az ajándék és egyben kötelezettség nemcsak néhányakra van bízva, hanem minden megkeresztelt emberre.

Beletartozik minden tevékenység is. A figyelem és a részvétel az Egyháznak a világban kifejtett evangelizáló művében nem korlátozódhat néhány különleges alkalomra, és nem is tekinthetjük úgy azokat, mint a sok pasztorális tevékenység egyikét: az Egyház missziós dimenziója lényegi dolog, ezért mindig szem előtt kell tartanunk. Fontos, hogy mind a megkeresztelt emberek, mind az egyházi közösségek ne csak szórványosan és alkalmanként foglalkozzanak a misszióval, hanem folyamatosan, úgymond keresztény életforma legyen számukra.

Az evangelizáció összetett folyamat és különböző elemeket foglal magába. Ezek között a missziós tevékenység során mindig külön figyelmet szenteltek a szolidaritásnak. A missziós világnapnak is ez az egyik célja, és a Pápai Missziós Műveken keresztül arra hív, hogy segítsük az evangelizációs feladatok ellátását a missziós térségekben. Olyan intézmények fenntartását jelenti ez, amelyek szükségesek az Egyház megszilárdításához hitoktatásokon, szemináriumokon, papokon keresztül. Emellett azt is jelenti, hogy amit tudunk, tegyük meg azért, hogy javuljanak az em-

berek életkörülményei azokban az országokban, amelyekben a legnagyobb a szegénység, a gyermekek alultápláltsága, ahol súlyos problémát jelentenek a betegségek, nincs megfelelő egészségügyi ellátás és oktatás. Ez is része az Egyház missziós küldetésének. Az Evangélium hirdetések az Egyház szívén viseli a teljes emberi életet. Isten szolgája VI. Pál hangsúlyozta, hogy nem elfogadható, hogy az evangelizációban elhanyagoljuk azokat a témákat, amelyek az emberi fejlődésre, az igazságosságra, az elnyomás minden fajtája alól való felszabadulásra vonatkoznak, természetesen tiszteletben tartva a politikai szféra önállóságát. Ha nem törődünk az emberiség földi problémáival, az azt jelentené, hogy „elfeledkezünk a szenvedő embertársak iránti szeretet evangéliumi tanításáról” (Evangélii nuntianti, 31.); nem lennénk összhangban Jézus magatartásával.

A felmerülő kihívások arra ösztönzik a keresztényeket, hogy együtt haladjanak a többi emberrel. A misszió szerves része ennek a közös haladásnak. Ebbe beleviszük – még ha cserépedényben is – keresztény hivatásunkat, az Evangélium felbecsülhetetlen kincsét, a meghalt és feltámadt Jézusról szóló élő tanúságtételt, akivel az Egyházban találkoztunk, és akiben az Egyházzal közösségben hiszünk.

XVI. Benedek pápa

IMASZÁNDÉKOK

Decemberre

Általános szándék: Hogy a Föld valamennyi népe egymás ismerete és a kölcsönös tisztelet révén növekedjék az egyetértésben és a békességben.

Imádkozunk a Föld népei közötti kapcsolatok kiteljesedéséért, négy kulcsszó alapján – ezt kéri tőlünk a Szentatya. A Rómában dolgozó Elías López jezsuita atya írása nyomán tekintjük át ezt a szándékot.

Egyetértés és béke a jó kapcsolatok lelke; egymás ismerete és a kölcsönös tisztelet valósítja meg. Az „egyetértés” szó más nyelveken „concordia”, ennek jelentése pedig a szívek összedobbanása. Nem szeretjük igazán, amit nem ismerünk igazán; nem ismerjük igazán, amit nem tisztelünk egymás életmódjának egyenlőségében és különbségében. – Mivel a mély ismeret és a felismerő szeretet kölcsönös kapcsolata megtört, szükség van kiengesztelődésre. A „reconciliatio” szó jelentése: felhívás arra, hogy újra egymáshoz kapcsolódjanak azok, akiket igazságtalanság és erőszak szétválasztott. II. János Pál szerint „nincs békesség igazságosság nélkül, és nincs igazságosság megbocsátás nélkül”. – Valamennyiünknek elég nagy és erős karja van ahhoz, hogy átölelje a megtört világot.

Ez a kiengesztelődés Jézus gyökeres szeretetén alapul: „Atyám, bocsáss meg nekik; nem tudják, mit tesznek”. Megbocsátani, olaszul „perdonare”, azt jelenti: „fokozottan, túltengően adni”. XVI. Benedek szerint a gyökeres rosszat a megbocsátás győzi le, ahogy Jézus által az Atya tette a kereszt gyökeres gonoszságával kapcsolatban. Ez a gyökeres gonoszság van jelen az etnikai feszültségekben, az ökológiai válságban, a vallási szembenállásban, embercsoportok hátrányos megkülönböztetésében, kirekesztésében és a háborúkban.

Amikor imádkozunk, közvetlen kapcsolatba lépünk az isteni szeretettel, amely képes megbocsátani a megbocsáthatatlant. Ettől gyógyulnak az igazságtalanság, a megosztottság emberi sebei.

Missziós szándék: Hogy a gyermekek és a fiatalok az Evangélium hírnökei legyenek, és hogy emberi méltóságukat mindig tiszteletben tartsuk, és minden erőszaktól és kizsákmányolástól megóvjuk.

Gyermekekről, fiatalokról van szó. Lássunk tőlük maguktól származó friss tanúságtételeket, az imaszándék kettős témájának megfelelően.

a) Erőszakról, kizsákmányolásról beszélnek a Nemzetközi Karitás egyfelmérése során a Kongói Demokratikus Köztársaság fiataljai. – Egy Mulasi nevű leány beszéli el: anyjával és nővéreivel mentek a kúthoz vízért és az üzletbe rizsért; az erdőből majmajok jöttek elő, földre teperték őket, hűgát több lövéssel kivégezték, rimázkodó anyját szíven lőtték, őt elvitték szakácsnőnek és nemi rab-szolgának, hónapokon át naponta öten-hatan megerőszakolták. Végül sikerült elmenekülnie, megtalálta nagyanyját, most vele él, apjáról és fivéreiről nem tud semmit. – Ngelima: „Attól félek, hogy nemi betegségeket kaptam: állandóan fáj a hasam. A majmajok 17-en voltak, sorban megerőszakoltak; azt hittem, meghalok. Olyan erősen a földhöz vertek, hogy félig megsüketültem. Befogtak szakácsnak és énekesnek. Kitérőlhettelen sebhelyként emlékszem, ahogy teljes súlyukkal rám feküdtek; szeretném letepni a bőromet. Azóta felnőttem; milyen jó lenne, ha elalvás előtt valaki megszelné nekem! Néha úgy érzem, mintha öt éves volnék, máskor meg mintha száz.

(Folytatás a 4. oldalon)

ISTEN ÉS EGYHÁZ AZ ALKOTMÁNYBAN

Európai körkép

Több európai ország alaptörvénye hivatkozik a Szentháromságra, illetve biztosít államegyházi vagy kiemelt státuszt valamely felekezetnek. Ez derült ki a Keresztények Elleni Európai Intolerancia és Diszkrimináció Megfigyelőközpontjának az Európai Bizottság számára készült jelentéséből, amely röviden idéz is néhány (a német, a svájci, a görög és az ír) alkotmányból.

„A Legszentebb Háromság nevében, Akitől minden hatalom származik és Akire mint legvégső célunkra, mind az ember, mind az államok valamennyi tettét vonatkoztatni kell, Mi, Írország népe, Alázattal elismerve valamennyi kötelességünket Isteni Urunknak, Jézus Krisztusnak, aki atyáinkat évszázados megpróbáltatásainkon át megtartotta, Hálásan emlékezve hősi és nem szűnő küzdelmükre nemzetünk egyetértésben a következő alkotmányt fogadjuk el a magunk számára” – ezzel a Szentháromsághoz írott verssel indul az ír alkotmány preambuluma.

A dokumentum hozzáteszi: Görögországban, Nagy-Britanniában, Dániában, Norvégiában, Finnországban és Izlandon államegyházi státust élvez valamely felekezet, és Svédország is csak 2000-ben szüntette meg a Svéd Lutheránus Egyház hivatalos államegyházi helyzetét. Liechtensteinben, Monacóban és Máltán a Római Katolikus Egyház az államegyház. Az olasz, az andorrai, a lengyel és a spanyol alkotmány pedig speciálisan kiemelt helyzetet biztosít a Katolikus Egyháznak.

De nézzük, mit találunk még az európai alkotmányokban. Az idézett ír alaptörvény kifejezetten tiltja az abortuszt, amit pár éve népszavazás erősített meg. Leszögezi, hogy a család védelme „minden pozitív jog felett áll”, a család a társadalom elsődleges és alapvető egysége. Az állam védi a házasságot, mint amire a család épül.

Az írott alkotmánnyal nem rendelkező, alkotmányos monarchia Nagy-Britanniáról köztudott, hogy uralkodója egyben az anglikán államegyház feje is. Ezért van az, hogy ugyan nemrégén módosították a trónöröklési törvényt, így már lehet uralkodó az is, akinek a házastársa katolikus, de az uralkodó maga anglikán kell, hogy legyen.

Az izlandi alkotmány 62. pontja úgy fogalmaz: „az Evangélikus Lutheránus Egyház Izland államegyháza, és ezért az állam védi és támogatja”. A következő pont hozzáteszi: mindenki olyan vallást követ, amelyet szeretne, és nem kötelezhető semmilyen hit és rítus követésére. Aki azonban nem az államegyház tagja, annak az egyházi adónak megfelelő összeget az Izlandi Egyetem javára kell megfizetnie.

„Isten és az ember iránti felelősségének tudatában (...) a német nép...” – kezdődik a német alkotmány preambuluma. Az alkotmány hatodik, házasságra, családra és gyermekekre vonatkozó paragrafusa leszögezi, hogy a házasság és a család az állam különleges védelmét élvezi. A gyermekek felnevelése a szülők természetes joga – és kötelessége. A svájci alkotmány preambuluma pedig úgy fogalmaz: „a Mindenható Isten Nevében, a Svájci Nép és a Kantonok, a teremtésre vonatkozó kötelességeinek tudatában...”.

A Norvég Királyság 2007-ben módosított alaptörvénye deklarálja a vallásszabadságot, de leszögezi: a lutheránus vallásnak ezzel együtt az állam

hivatalos vallásának kell maradnia, mi több, az ilyen vallású állampolgárok kötelesek gyermeküket is ezen vallásban felnevelni. A királynak is ezen vallást kell követnie. A dán alkotmány ugyancsak leszögezi a vallásszabadság mellett, hogy a Dán Evangélikus Egyház államegyház, amelyet támogat az állam.

Az, hogy az alkotmány a vallásszabadság deklarálása mellett mégis „privilegizál” egy keresztény felekezetet, tulajdonképp bevett szokás. Az andorrai alkotmány a vallásszabadság elismerése mellett leszögezi, hogy a Római Katolikus Egyház „szabadon és nyilvánosan” tevékenykedhet, valamint „megőrzi különleges kapcsolatait és együttműködését az Állammal, az andorrai hagyományokkal összhangban”. Az alkotmány külön kiemeli, hogy a házassággal kapcsolatban elismeri a kánonjog civil jogi következményeit is.

A spanyol alaptörvény nem nevez meg államvallást, ám hangsúlyozza: az állam vezetőinek figyelembe kell venniük „a spanyol társadalom vallásos hitét”, és ezért együtt kell működniük „a Katolikus Egyházzal és más felekezetekkel”. A portugál alkotmány sok más európai alaptörvényhez (például az andorraihoz) hasonlóan különleges védelemben részesíti a családot, a gyermekeket, az anyákat.

Az olasz alkotmány hetedik paragrafusa kijelenti: „Az Állam és a Katolikus Egyház független és szuverén a maga szférájában. Viszonyukat a Lateráni Szerződés szabályozza.” Az olasz alkotmány védi „a Nemzet történelmi és kulturális örökségét”, továbbá „elismeri a családi jogait, mint természetes közösség, amely a házasságon alapul”.

A szlovák alkotmány preambuluma hivatkozik Cirill és Metód örökségére, később pedig leszögezi, hogy az emberi életet már a születés előtt védelem illeti meg. A lengyel alaptörvény 25. paragrafusa a vallásszabadság kinyilvánítása mellett leszögezi, hogy a Lengyel Köztársaság és a Római Katolikus Egyház kapcsolatait az állam és a Vatikán közti egyezmény szabályozza. A 18. paragrafus szerint a „házasság, ami egy nő és egy férfi szövetsége, valamint a család, az anyaság és a szülői lét a Lengyel Köztársaság védelme alatt áll”.

A bolgár alkotmány, miután kinyilvánítja a vallásszabadságot, valamint az Egyház és állam szétválasztását, a 13. paragrafusban leszögezi, hogy a „keleti ortodox kereszténység a Bolgár Köztársaság hagyományos vallása”. A következő pont szerint „a család, az anyaság és a gyermek a társadalom és az állam védelme alatt áll”.

A görög alkotmány az írhez hasonlóan a „Szent, Egylényegű és Oszthatatlan Szentháromság nevében” született. A harmadik paragrafus kimondja: „Görögországban az uralkodó vallás Krisztus Keleti Ortodox Egyháza”. A máltai alaptörvény második pontja kijelenti: „Málta vallása a Római Katolikus Apostoli Vallás. A Római Katolikus Apostoli Egyház vezetőinek joga és kötelessége, hogy tanítsák, mely alapelvek jók és melyek rosszak. A Római Katolikus Apostoli Hit tanítása minden állami iskolában kötelezően tanítandó.”

Szilvay Gergely/MK

AZ EGÉSZ EGYHÁZAT GAZDAGÍTÓ LELKI KINCS

Keleti rítusú főpapok találkozója Nagyváradon

Nagyváradon tartották találkozójukat november első napjaiban a keleti rítusú katolikus egyházak képviselői. Virgil Bercea nagyváradi görögkatolikus püspök meghívására tízennégy egyház főpapjai, illetve szakértői érkeztek a Körösparti városba, hogy részt vegyenek a konferencián, amelynek fő témája az új evangelizáció volt.

A nagyváradi találkozó fontos alkalom volt a görögkatolikus főpásztorok számára, hogy a 2012 októberében Rómában megrendezésre kerülő 13. püspöki szinódust megelőzően együttesen megvitassák az új evangelizáció kérdését. Az esemény védnöke az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) volt, melynek elnöke, Erdő Péter bíboros is részt vett a tanácskozás első két napján. Jelen volt Cyril Vasil érsek, a Keleti Egyházak Kongregációjának titkára és Francisco Javier Lozano érsek, Románia és a Moldovai Köztársaság apostoli nunciusa, valamint a romániai püspöki konferencia több latin szertartású püspöke is. Erdő Péter köszöntőjében hangsúlyozta: az új evangelizáció nem egy szociológiai módszert, hanem egy olyan missziós törekvést jelent, amelyre ott van szükség, ahol a kereszténységet már hírül adták, de a kultúra eltávolodóban van a hittől.

A találkozó – melyen a magyarországi görögkatolikusokat Kocsis Fülöp, Orosz Atanáz és Keresztes Szilárd püspökök képviselték – célja volt, hogy megerősítse a főpásztorok közötti szeretetközösséget, és jobban megismertesse Európában a földrészen jelenlévő katolikus részegyházak különböző keleti hagyományainak gazdagságát. A konferencián megfogalmazódott: közös történelem köti össze Európa keleti rítusú katolikus egyházait. Totalitárius rendszerek idején sorra betiltották és jogilag el lehetetlenítették őket; kirekesztésben, bántalmazásokban és szenvedésben volt részük, akár a vértanúságig.

A keleti egyházaknak is szembe kell nézniük azzal a ténnyel, hogy korunkat

A résztvevők: keleti és latin rítusú főpapok

az egoizmus jellemzi. Ezzel szemben a szolidaritást, emberszeretetet kell képviselniük az egyházaknak. A szekularizációval és a konzumizmussal, a kapitalizmus vadhajtásaival szemben meg kell ismertetni az Egyház társadalmi tanítását, amely „a piacgazdaság mérgező mellékhatásainak ellenszere” lehet.

Az előadásokon és a megbeszéléseken hangsúlyozták, hogy nagyon fontos a szolidaritás, az összetartozás érzésének ébrentartása csakúgy, mint a liturgikus hagyományok ápolása és a katekézis elmélyítése.

A plenáris ülésen résztvevő püspökök köszönetüket fejezték ki XVI. Benedek pápának a novemberi imaszándékában megfogalmazott kezdeményezésért, hogy egyre többen megismerjék és értékeljék a keleti rítusú katolikus egyházak tiszteletre méltó hagyományát, mely az egész Egyházat gazdagító lelki kincs.

Az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) a 2012 októberében, 7. és 28. között Rómában megrendezésre kerülő 13. püspöki szinódus alkalmával teszi közzé a nagyváradi találkozó eredményeit összefoglaló hivatalos közleményt.

VR

KÖSZÖNET A BOLDOGGÁ AVATÁSÉRT

Schönberger Jenő püspök Rómában

A szatmári főpásztor október 17. és 21. között látogatást tett Rómában. Az október 19-i általános kihallgatáson Schönberger Jenő püspök a papok és a hívek nevében köszönetet mondott a pápának azért a nagy ajándékért, amelyben Scheffler János boldoggá avatása által részesültek.

Mindenki örült a kapott ajándéknak

Átnyújtotta a Szentatyának azt a diplomát, amelyet az egyházmegye nevében állítottak ki köszönetképpen, valamint egy Boldog Scheffler Jánost ábrázoló ezüst emlékérmét és egy német szövegű képet.

„A Szentatya nagy örömmel fogadta az ajándékokat, és kifejezte: nagyon örül, hogy boldogot ajándékozhatott nekünk, és kéri, hogy egyre szorosabb-

ra fűzzük a kapcsolatunkat vele, mert akkor Istennel is intenzívebben tudjuk élni azt a lelki kapcsolatot, ami minden keresztény embernek a kötelessége” – mondta a kihallgatást követően a szatmári püspök.

Római útja során Schönberger Jenő látogatást tett a Német–Magyar Kollégiumban (Collegium Germanicum–Hungaricum), a Pápai Magyar Intézetben, a Szent István Házban; találkozott a Scheffler János boldoggá avatásának posztulátorát segítő ügyvéddel, aki felajánlotta segítségét Hám János ügyéhez is. A Szenttéavatási Kongregáció prefektusának, Angelo Amato érseknek ugyancsak köszönetet mondott a szatmári boldoggá avatásban való közreműködéséért.

Schönberger püspök felkereste az Anima Kollégiumot is, ahol nagy elődje római tanulmányai idején lakott, és az intézmény rektorával egy jövő évi Scheffler-konferencia terveiről beszélgettek, melynek fő célja, hogy ismertté tegyék a vértanú püspök nevét az egész német nyelvterületen. A szatmári főpásztor végül részt vett a magyar nagykövetség fogadásán, melyet az október 23-i nemzeti ünnep alkalmából rendeztek.

(Szatmári Egyházmegye)

Gyermekeknek

SZÜLETÉSNAPO

Emlékszem, nagyon vártam mindig a születésnapomat. Már jó előre kigondoltam, mit fogok kérni, és alig győztem kívánni, hogy végre megkérdezzék a születésnapomat. Már jó előre kigondoltam, mit fogok kérni, és alig győztem kívánni, hogy végre megkérdezzék a születésnapomat. Már jó előre kigondoltam, mit fogok kérni, és alig győztem kívánni, hogy végre megkérdezzék a születésnapomat.

Igy gondoltam ezt gyerekfejjel – és ma sem gondolom egészen másként. De amikor nagyobbacska lettem, igen-csak gondolkodóba estem, amikor a karácsony közeledtével eszembe jutott, hogy ez a gyönyörű ünnep Jézus születésnapja.

A szüleim és a testvéreim születésnapjára én is mindig igyekeztem valamilyen ajándékot készíteni, próbáltam kitálatni, óvatosan megtudakolni tőlük, minek örülnének, mit adhatnék nekik. Mert arra hamar rájöttem, hogy én is tudok nekik örömet okozni. Emlékszem, mennyire örült édesanyám, amikor egyszer egy rajzot kapott tőlem, „Tél és tavasz” volt

a címe, egy jégvirágos ablak előtt egy kis vázában álló hóvirágot ábrázolt.

Jól van ez így, hogy Jézus születésnapján neki nem adunk ajándékot? Sőt, mi kapunk, mintha minket ünnepelnének karácsonykor... Akkor kaptam választ erre a kérdésre, amikor megtudtam, hogy nem a Jézuska hozza, nem az angyalok teszik a csillogó karácsonyfa alá az ajándékokat, hanem a szüleim, a testvéreim, és ekkortól kezdve én is a számukra. Azóta tudom, hogy amikor egymást szeretjük, azzal Őt is megajándékozzuk. Mert ez az Ő kívánsága. És akit szeret az ember, annak teljesíteni akarja a kívánságát.

Azóta mikor meglátom a csillogó karácsonyfát, mindig az az első mondatom, hogy „Boldog születésnapot, Jézusom!”. És remélem, többé-kevésbé sikerül teljesítenem a kívánságát. És ha örömet látok a gyerekeim, unokáim arcán, azt hiszem, Jézus örül az ajándékomnak.

Erzsébet néni

Fiataloknak

KARÁCSONY ÜZENETE

Hajlamosak vagyunk azt gondolni, hogy jobb lesz az életünk, ha híres egyetemen tanulunk, s ezután megkapjuk a várva várt „álom-munkahelyet”, ha a partnerünk megoldja a problémáit, ha végre kocsit cserélünk, ha csodálatos nyaralásaink lesznek, ha nem kell dolgozni. Aztán mindig csak várunk, tervezünk, remélünk, s az elképzelt boldogság mégsem akar elérkezni. Pedig ha most nem kezdünk el boldog és teljes életet élni, akkor mikor? Mert mindig lesznek különböző nehézségeink... Legjobb ezt tudomásul venni, és elhatározni: boldog leszek – az adott helyzetben és körülmények között.

Alfred Souza mondta: „Sokáig abban a hitben éltem, hogy a valódi, igazi életem még csak most fog elkezdődni, és az ehhez vezető úton mindig voltak megoldásra váró akadályok, gúnyos meg nem értettség, időigényes tennivalók, még nem törlesztett kölcsönök. Majd aztán kezdődik a valódi élet! Végül megértettem, hogy ezek az »akadályok« a valódi élet.”

S a valódi élet itt van most is, karácsonykor is. Mit üzen ez a valódi élet nekem, mit üzen Isten ebben a valódi életben, a Fia születésekor? Miről is beszélünk a család, a szeretet ünnepén? Mézeskalács, fahéj, forralt bor, fenyőillat? Gyönyörű dekorációk a boltokban, ajándékozás – vagy a „már megint nem kapom meg, amit szeretnék karácsonykor” csalódottsága? Egy lélegzetvételnyi idő a vizsgaidőszak előtt? Talán semmi, magány, egyedüllét?

Valószínűleg mindenkinek egészen mást hoz a karácsony.

De mi is történt, amiért van a forralt bor, szeretet, szünet?

Pár hónapon belül az egyik paptársam nagybácsi lesz. Az egész család nagy izgalomban van, és várják a babát. Jézus is várták több mint kétezer évvel ezelőtt.

IMASZÁNDÉKOK

(Folytatás a 2. oldalról)

Nagyon szeretem az életet meg az embereket. Szeretném, ha másokhoz hasonlóan nekem is normális érzéseim lennének, elmaradna emlékeim kitörölhetetlen gyötrelme, és álmaim derűsre változnának.”

b) Hitről, Jézusról, Evangéliumról, tanúságtételről szól néhány libanoni fiatal. – Georges Adem (16 éves): „Bizalomban és felelősségvadászatban nőtem fel. Tudok beszélni az Evangéliumról és Krisztusról. Valóban Krisztus tanítványa vagyok, és

Mária és József – akik tudták, hogy Istennek hatalmas terve van a születendő gyermekükkel – elég nagy izgalomban lehettek. Aztán várta a választott nép is.

Várta még Jézust Heródes is, és kerestette, hogy mielőbb megöletesse. Ez a történet nem a mézeskalács és sült alma andalítóan megnyugtató illata mellett zajlott.

Istálló meg tehenek? És már megint ez a „jászolosdi” a „Kisjézussal”? Ez olyan unalmasnak, ósdinak is tűnik...

A „forradalmi” és korszakalkotó ebben a történetben az, hogy a „Kisjézus” honnan és miért jött, és hogy hová ment. Jézus, Isten Fia otthagytott minden luxust, kényelmet – valljuk meg, gyakran így képzeljük – a mennyben, és emberként a Földre született. Azért, hogy jobban megértsen téged, valamint azért, hogy felnőtként hirdesse a bűnök bocsátatát, a kegyelmet, hogy gyógyítson, és életét, valódi életet és boldogságot ajándékozzon neked és nekem...

Igen, az örömünk, a boldogságunk igazi forrása az, hogy egy Látogató jött a világra. A karácsony ugyanis nem valami, hanem Valaki, s az egész kereszténység egy személyhez kapcsolódik. Ő az, aki értelmet ad minden ünneplésnek, hiszen sorsközösséget vállalt velünk, emberekkel. Egy lett közülünk, megtestesült, és azonosította magát velünk. Ezt akarta, ezért jött köznél, és nemcsak látogatóba, hanem hogy itt maradjon köztünk, az Egyházban, hogy így mi legyünk a szeretet megtestesítői és hírnökei! Kívánom, hogy ezen a karácsonyon a szívünkben hordozott békét és szeretetet, ezt az Istentől kapott kincset, bőven és válogatás nélkül, mindenre és mindenki felé tovább sugározzuk, hogy Isten rajtunk keresztül megszentelhesse a világot, s így mások is felfedezhessék a valódi életet és boldogságot a maguk életében!

Tomi atya

folytatni akarom küldetésemet a környezetemhez kapcsolódó személyes életemben.” – Karen Abou Assi (16 éves): „Tudatosítottam, milyen esély az, hogy libanoni keresztény nő vagyok. Hordom magammal annak boldogságát, hogy elhintettem az örömet a kisgyermek között.” – Nour Nakhal (19 éves): „Új valaki vagyok! Hordom magamban a megelégedettséget, a belső békét, a szolgálat örömet, a barátságot – és mennyi szép emléket!”

Szerte a világon (és nemcsak Kongóban meg Libanonban) százezerszázmra vannak ezek a fiatalok. Mindnyájukért imádkozunk.

Nagy Ferenc SJ

GYÓGYÍTÁS ÖSSEJTEKKEL – EGYHÁZI TÁMOGATÁSSAL

Az emberi összejtekről tartottak konferenciát november elején a Vatikánban. Vincenzo Paglia püspök, Terni-Narni-Amelia főpásztora óriási jelentőségű kezdeményezéséről számolt be: az olaszországi Terniben már klinikai kísérletek zajlanak az amiotrófiás laterális szklerózisban (ALS) szenvedő betegek kezelésére összejtek felhasználásával – egyházi támogatással.

Az olasz főpap éveken keresztül támogatatta és koordinálta a tudósok munkáját.

Paglia püspök 2001-ben találkozott Angelo Vescovi professzorral, akinek munkatársaival együtt sikerült az emberi agyból összejteket kivonniuk, és milliárdszámra szaporítaniuk az emberi szervezeten kívül. Ezek az összejtek elvileg mindenféle neurológiai betegség kezelésében alkalmasak lehetnek a beteg sejtek helyettesítésére. Vescovi és munkacsoportja kifejlesztett egy olyan technológiát, amelynek segítségével ilyen összejteket nyerhetnek spontán abortuszban vagy anyaméhben történő elhalálozás esetén. Olyan életek ezek, amelyek a korai fázisban szüntek meg – de a tudósok tiszteletben tartják azt az alapelvet, hogy az emberi élet a megtermékenyítéssel kezdődik, és innentől kezdve szent és sérthetetlen. Érvényesül az a szabályozás, amely szerint természetes úton vagy balesetben meghalt emberek szervadományozás útján nyert sejtjeit használják fel a kísérletekhez.

Az „alapanyag” tehát adott volt, erőlkölni is elfogadható módon nyerték, már csak el kellett jutni a terápiás kísérlet fázisába. Mivel a tudományos világban egyre jobban terjedt az a nézet, hogy csakis a kifejezetten erre a célra létrehozott és elpusztított embriókból nyert összejtekkel érdemes kísérletezni, ezért is vált egyre fontosabbá és sürgetőbbé az alternatív módszer megvalósítása.

Szembe kellett tehát szállni az elterjedt tudományos felfogással (amely szerint elengedhetetlenül szükséges az emberi embriók elpusztítása), miközben személyes érdekek és gazdasági lobbik is komoly akadályokat támasztottak a kísérletek előtt. Az évek során fokozatosan küzdötték le ezeket a nehézségeket, és közben folyamatosan keresték az anyagi forrásokat is. Végül sikerült létrehozniuk egy törvényileg elfogadott, klinikai kísérletekre alkalmas összejtbankot. Terniben ma már folyamatosan termelik a kezelésre alkalmas sejteket. Ezt követően engedélyt kaptak, hogy elkezdjék a klinikai kísérletek első fázisát.

Paglia püspök fontosnak tartja, hogy ez a módszer úgy ad új reményt a betegeknek, hogy nem kell az emberi embriókból összejteket nyerni, vagyis olyan módszerhez folyamodni, amely elfogadhatatlan módon erőszakot alkalmaz az emberi életen. A főpap kifejezte örömet, hogy az Egyház tanítása és a tudományos kutatás együttműködéséből ilyen jelentős haladás fakad. Ebben az esetben gyakorlatilag az Egyház finanszírozta a tudományos kutatást a betegek gyógyulása érdekében. Előadása végén megosztotta hallgatóival az álmát: katolikus kórházak és kutatóintézetek hálózatát szeretné létrehozni, amelyek egy nagy fának, a reménység fájának az ágai lennének.

Magyar Kurír

DIVATMODELL – MEDJUGORJÉBAN

A lengyel színésznő, modell és televíziós műsorvezető Ania Golędzinowska csillogó karrierjét feladva Medjugorjéba költözött, ahol életét az imádságnak szenteli.

Silvio Berlusconi volt olasz miniszterelnök unokaöccsének barátnője szeptemberben a *Catholic Herald*nak nyilatkozva elmondta: az első medjugorjei útra egy barátja fizette be. „Szinte allergiás voltam a papokra és az Egyházra. De az az első út annyira megváltoztatta az életemet, hogy a következő két évben nem volt nyugtom: rájöttem, hogy az életem egy illúzió, és sohasem voltam igazán boldog. Depresszióba estem. Aztán egyik reggel felhívtam egy barátomat, és megkértem, szerezzen nekem szállást Medjugorjében. Két bórönddel jöttem el Olaszországból; nem szóltam senkinek. Június 25-én kezdődött volna egy munkám Szardínián, de mivel ugyanez a nap volt a medjugorjei jelenések 30. évfordulója, felmondtam a szerződést, és maradtam. Egy máriás közösségben élek papokkal és szerzetesnőkkel együtt.”

A kérdésre, hogyan telnek napjai, az egykori színésznő elmondta: reggel öt órakor kelnek, felmennek a Jelenések hegyére, ahol elimádkozzák a rózsafüzért. Hazatérve reggeli ima, majd szentmise következik, utána munka: takarítás, vasalás, krumplihámozás, majd újabb rózsafüzér. Délután pihenő, este hatkor megint közös ima. „Régi barátaim nem értik, hogy lehetek boldog, miközben olyan munkát végzek, mint korábban a házvezetőnőm. Pedig úgy érzem, soha nem voltam ilyen boldog. Bármit teszek, mindennek örülök. Érzem, hogy szeret Isten, és szeretnek a többiek; nem kell másnak álcáznom magam, mint aki vagyok. Tudom, hogy nem a haszonért szeretnek, hanem azért, aki vagyok. Mindent hátrahagytam. A Gondviselés öl-

töztet, sokszor a zárandokok által itt hagyott ruhákba, mert a sajátjaim nem illettek ehhez a helyhez. Ide nem jöhettek Chanel cipőben...”

Barátja, Paolo Enrico Beretta először megdöbben, de aztán szeretettel el-

fogadta Ania döntését. „Ő az egyetlen férfi, aki mindig tisztelt. Bár három éve jártunk, a kapcsolatunk tiszta volt; talán éppen ezért annyira mély és őszinte. Elhatároztam, hogy alapítok egy *Tiszta szívek* nevű szervezetet azok számára, akik – Istent és saját magukat tiszteletben tartva – tisztán akarnak élni a házasságig.”

Ania nem sajnálja, hogy korábbi életében sok olyasmit tett és élt át, amit Medjugorje után nem tenne. „Mindazt, ami jó és ami rossz volt a múltamban, át kellett élnem ahhoz, hogy ma tanúságot tehessek arról, hogy az ember képes megváltozni, és hogy az igazi élet valami más. Jézus nem az egészségesekért, hanem a bűnösökért jött el és halt meg... Mostani életem nem menekülés; hat éve nem nyúltam droghoz. Tudom, hogy az igazi küzdelem kint van az életben. De most meg kell erősödnöm lélekben, hogy aztán másokon segíthessek, és harcolni tudjak az Úr küzdőterén.”

A kérdésre, hogy mit üzen Medjugorjéból az embereknek, Ania így válaszol: „Három dolgot: szeressenek, bocsássanak meg és ne ítéljenek. Minden gyűlöletet és a neheztelést ki kell vetnünk a szívünkéből, mert Isten csak így tud működni bennünk. Másként nem tudja hová helyezni a számunkra előkészített kegyelmeket. □

Floridai levél

ZARÁNDOKLAT

A müncheni Freundeskreis Maria Goretti (Goretti Mária Baráti Kör) idén ünnepi alapításának 35. évfordulóját. „Szerény erejével 1976. szeptember 13. óta igyekszik a szülők istenadta jogaiért és az ifjúság tisztaságban való felnövekedéséért munkálkodni.”

Értesítője (FMG Information) már a következő esztendőben megjelent: ebben ismertetik a Szentatya megnyilatkozásait, püspökök határozatait, és tudósítanak a társaság életének jeles eseményeiről, mint a legutóbbi „Sokország-zarándoklat”-ról.

A nyolcnapos út rengeteg magyar emleket érintett, ezekből – a hely szűkössége miatt – természetesen csak néhányat tudok kiragadni.

Mindjárt az út elején megálltak a burgenlandi Güssingben, ahol az ellenreformáció idején a Batthyány család egy ferences kolostort és templomot építtetett. Ma ebben a templomban őrzik a 2003-ban boldoggá avatott Batthyány-Strattmann László földi maradványait. A zárándokok tisztelttel adóztak a szent életű orvos emlékének, majd részt vettek a „zárándok-misén”.

Zágráb leírása így kezdődik: A város eredete visszanyúlik a XI. századba, a magyar Szent László király által alapított püspökséghez... További közös emlék: késő román stílusú katedrálisát 1217-ben a tatárok tették tönkre. A XIV–XV. században felépítették, egy 1880-as földrengés azonban megint lerombolta. A XIX. század végére viszont már ismét állt. Isten Anyjának és két szent királyunknak, Istvánnak és Lászlónak szentelték.

Magyarországra érve Litér község temetőjében meglátogatták a „tisztaság mártírja”, Bódi Magdolna sírját. Székesfehérváron felkeresték Prohászka Ottokár püspök emléktemplomát, és imádkoztak a nagy püspök és Kaszap István sírja előtt. Budapesten elsődleges céljuk a Szent István-bazilika volt. Nagy élményt jelentett számukra, hogy a Szent Jobbot őrző kápolnában hallgathattak szentmisét.

Esztergomban megemlékeztek Mindszenty József hercegprímásról, majd Boldog Meszlényi Zoltán mártír püspök emléktáblája előtt imádkozva vettek búcsút a várostól.

Hazafelé a győri székesegyházban felkeresték Boldog Apor Vilmos sír-emlékét. És itt haad térjek ki a Goretti Mária Baráti Körnek az ugyancsak vértanú Apor püspökkel kapcsolatos munkásságára.

Az 1980-as évek elején Apor püspök nevét otthon még mindig véstes volt említeni. Ebben az időben élt Münchenben az első Apor-életrajz írója, Közi Horváth József prelátus, valamint a mártír püspök ügyének előrehaladását hathatósan támogató, de magát megnevezni nem akaró bajor úr. A szerencsés véletlennek köszönhetően szemtanúk emlékezéseivel, titokban kijutatott személyes emlékekkel, fényképekkel bővítve 1984ben megjelent – a tavaly elhunyt Szamosi József gondozásában – a Közi Horváth által írt életrajz bővített kiadása, az Apor püspök élete és halála. Először magyarul, majd német fordításban, melynek ismertetése az FMG értesítőjében látott napvilágot – de a kör alaposan kivette részét a könyv terjesztéséből is.

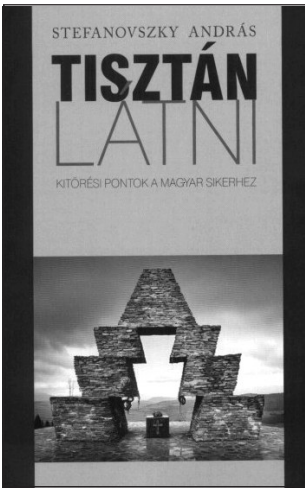
A zárándokokban Apor püspök sírja előtt megelevenedtek saját fájdalmas emlékeik is az áldatlan évtizedekből. Imádkozva volt miért hálát adjanak.

Bitskey Ella, Sarasota

Stefanovszky András Budapesten nemrég megjelent, tetszetős kiadású könyve középformátumú – akár lehetne egy kézikönyv is. A közel kétszáz oldalas kötet végére érve, az ott feltüntetett forrásmunkák széles spektruma tovább erősíti az olvasóban a meggyőződést, hogy a szerző – kimondatlanul is – tankönyvet írt, amelyet mindenkinek tanulmányoznia kellene, aki a magyarság sorsának alakításában nem önös érdekből kiindulva szerepet vállal. Már az előszóban hangsúlyozza, hogy „higadt elemzés és nem érzelmi síkon való érvelés jellemzi a könyvet”, egyben pedig segít megbékelni saját sorsunkkal is, mégpedig azáltal, hogy tudatosan ne a nemzeti tragédiákat és sérelmeket tartsuk szem előtt, hanem együttes erővel munkálkodjunk a korábban elkövetett melléfogások és hibák kiküszöbölésén a jobb jövő megteremtése érdekében.

A kötet jelentős része a múlt elemzése, a szerencsétlenségek és balsikerek okainak feltárása, azzal a céllal, hogy levonja ezekből a tanulságot, a jövőben elkerülhessük a buktatókat. Könyvében ismételtelen cáfolja az önsajnálattól fakadó, már-már hagyományos kesergést afelett, hogy Árpád apánk miért nem ment egy kicsit nyugatabbra a honfoglalás

idején. A szerző elveti azt a felfogást, hogy a magyar történelem – legalábbis Mátyás király óta – sorszerűen alakult szerencsétlenül. Abból a feltevésből indul ki, hogy a po-

litikai és társadalmi vezető rétegnek voltak rendszeresen visszatérő viselkedési normái, amelyek okolhatók a kudarcokért. Stefanovszky azonban nemcsak a magyar múltból tár elénk megfontolásra méltó eseményeket, hanem kitér más országok történelmére is, sőt a követendő példák keresése közben megemlíti olyan népek sorsát is, amelyek nem rendelkeznek saját államisággal, mint a kurdok, bretonok vagy baszkok. A könyv alcíme *Kitörési pontok a magyar sikerhez*. Ehhez pontokba foglalja javaslatait a magyarság tartós felemelkedésének biztosítására, miután előkészítette az olvasóban a talajt az el-

FLÓRI

nyolc éves fiú. Egy csel jobbra, egy csel balra, öten rontottak rá. És ő öt németet küldött el öt irányba. Ott feküdtek a földön elterülve, a labda pedig bevágódott a kapuba. Ez volt a feledhetetlen, a máig felülmúlhatatlan Flóri-gól.

Lőtt Albert Flórián fontos, emlékezetes, gyönyörű gólokat később is szép számmal. De olyan gól, mint az 1959-es, csak egyszer születhet. Miként a hátrahúzás csele sem lehet megismételni többé. Mert isteni ajándékban a kivételes tehetségek, a futballzsenik is csak egyszer-egyszer részesülhetnek életükben.

Másféle dicsőségekben, persze, igen. Albert Flórián többszörös magyar gólkirály volt. Volt világbajnoki gólkirály is, 1962-ben; volt olimpiai bronzérmes, UEFA-kupa győztes a Ferencvárossal, volt Európa-válogatott, világválogatott – és 1967-ben elnyerte az Aranylabdát. Egyedülként a valaha pályára lépett magyar labdarúgók közül.

tökélt szándékra, hogy a múlt hibáiból okulva készen álljon az együttműködésre, olyan reformok bevezetésére, amelyek magukban hordozzák a siker zálogát.

A szerző megítélése szerint húsz-harminc év kell ahhoz, hogy alapjaiban megújuljon a magyar nemzet, feltéve, ha sikerül – az általa javasoltak alapján – megalapozni a társadalom vallási erkölcsökre épülő értékrendjét, amelyben a művelődés, a családközpontú szociálpolitika és a kis létszámú, szolgálatra választott, hatékony államapparátus játssza a központi szerepet. A könyv címe: *Tisztán látni*. Ehhez komoly, hatékony segítséget nyújtott Stefanovszkynak a „rálátás” lehetősége, amiben a jelenleg Budapesten élő szerző igencsak bővelkedik, mert magyaroszttrák vegyes házasságból született, tanulmányainak nagy részét a legtekintélyesebb nyugati egyetemeken folytatta, szakmai pályafutása alatt számos európai országban élt, tehát megszerezte az összehasonlíthatóhoz szükséges tapasztalatot, és – mint soraiból egyértelműen kéri – a jobbítás szándékával közelít a magyarság problémáihoz.

(Stefanovszky András: *Tisztán látni* – Kortárs Kiadó, Budapest 2010.)

Vincze András

EMLÉKEZTETŐ

Érthetetlen és lehangoló, hogy Magyarországon a jelenlegi kormányzat sem emlékezik meg arról az óriási munkáról, amelyet a nyugati emigráció végzett évtizedeken át a forradalom szellemének ébrentartása, megismertetése terén. Konferenciák sokaságát rendezték, irodalmi műsorokat készítettek a világ minden részén, nem beszélve a tanulmányokról és könyvekről... Részletes felmérésre nem vállalkozhatom, csak néhány nevet, életművet szeretnék kiragadni.

Kezdjük Tollas Tiborral, a Nemzetőr főszerkesztőjével, aki egész életét hazája és honfitársai ügyének szentelte. Végül még nyugdíja sem volt... A Gloria Victis 1948–49 és 1956 összeállítását ki-sebb fajta csodának számít. Idegen költők rólunk írt verseit és azok magyar fordításait tartalmazza... Méray Tibor fontos művét, a Nagy Imre élete és halála című tanulmányt mennyire ismerik szép hazánkban? Kiadták-e újra? Pedig erre a szerzőre nem lehet ráfogni, hogy „csendőrtiszt” lett volna: a kommunista oldalról indult, de ’56 máglyatüzében megtisztulva örökre híve lett a forradalomnak. Nemigen említik ma a berni Kelet-európai Intézet igazgatóját, Gosztonyi Pétert, aki könyvtárnyi dokumentumot gyűjtött össze és publikált forradalmunkról és a XX. század más fontos, magyar vonatkozású eseményeiről. Az 1956-ról szóló talán legalapossabb munka Csonka Emilől származik: *A forradalom oknyomozó története*.

De nem feledkezhetünk el az írókról sem. Márait és Wass Albertet még úgy-ahogy ismerik Magyarországon, de a többieket? Kabdebó Tamásnak számos kötete jelent meg, mégsem lehet látni ezeket a kereskedések polcain, az utcai árusoknál. Ferdinandy Mihály, Vajay Szabolcs nagy történelmi regényei ismeretlenek. Fejtő Ferenc érdekes önéletrajza sem kapta meg még az őt megillető helyet. Borbándi Gyula összefoglaló tanulmányait is inkább csak a „leárazott könyvek” soraiban találtam. Vaskos nyugati irodalmi lexikonját lapozgatva megállapítható: a felsorolt szerzők közül alig néhányan „vannak jelen” ma Magyarországon. Sorolhatnám a neveket: Békés Gellért, Bogtay Tamás, Csernohorszky Vilmos, Czettler Antal, Dénes Tibor, Domahidy András és Miklós, Cs. Szabó László, Fáj Attila, Juhász László, Skultéty Csaba, Szamosi József, Tóttósy Ernő, Vadnay Zsuzsa, Vándor Györgyi...

*

Szép nekrológot olvastam a Bécsi Naplóban a nemrég elhunyt Csokits Jánosról, aki egy ideig nyugaton élt, aztán hazaköltözött. Odahaza számos kitüntést kapott: rendben is van, de vajon más jelentős költőink miért nem kapnak semmit? Csiky Ágnes Mária, Elekes Attila, Tűz Tamás, Horváth Elemér, Mócsi Ferenc, Lökkös Antal, Tunyogi Csapó Gábor (ezek is csak kiragadott nevek) semmit sem érdemelnek?

*

A rendszerváltás után egy rövid ideig úgy tűnt, hogy a határokon túli irodalmak minden nehézség nélkül integrálódni tudnak a hazaiba: csupán a tehetség számít. Hiszen így volt ez a két világháború között is: Molnár Ferencnek vagy Tamási Áronnak például senki nem vetette a szemére, nem tekintette hibájának vagy hiányosságának, hogy nem pesti polgár... De azóta brutálisan megváltozott a helyzet. Az elszakított területekről érkezőket még időnként figyelembe veszik, de a nyugatiak számára (egy-két kivételtől eltekintve) nincs hely. Leírták őket? Nincs szükség rájuk?

Saáry Éva

Kósa Csaba

Reményik Sándor

A karácsonyfa énekel

*Ha szűk szoba: hadd legyen szűk szoba.
A szűk szobában is terem öröm,
Gyúl apró gyertya ínség éjjelén,
Ó csak ne legyen sorsom bús közöny,
Ó csak legyek a fény forrása én,
Apró gyermekek bálványozott fája,
Én az idegen, én a jövevény.
Égő fenyőfa, égő áldozat,
Akit az Isten ősi otthonából
Emberek örömére elhozat.
Csak rajzolódjék mélabús árnyékom
S imbolyogjon a szűk szobák falán.
Mindegy, hogy mi lesz velem azután.*

(Kolozsvár, 1921 karácsony)

Hofmann Ádám

(csendes éj)

*csendes az éj
angyali szárnyuhozással verdesek
már lábujjhegyre emelkedtem
vajon mi a határ?
az ég?
a csillag?
egy kis meleget lehelek
szívetek istállójába
– reggel a metrón valaki baromnak
nevezett –
összenézünk a kibetűzhetetlen
tűlevelek alatt
„mit vitt a Jézuska?”
drága volt – szóródnak a csillagok
„és mit hozott?”
szemem fölemelem
az erősen korlátozott bőség zavaráról
a házban barlangnyi béke van
a gyerekek csöngettyűcsöndben
alszanak
feleségem is – látom –
lábujjhegyen áll
angyalszárnyuhozás
kezében – nyújtja felém –
talán a jászolból
egy szalmaszál

Babits Mihály

A felnőtt karácsony

*Mit akarsz? Hová sietsz? Talán
azt várod hogy a fal aminek nekirepülsz
mint gyermekjátékot rugója, visszadob
utadnak elejére ahelyett
hogy az Idő fenéktelen
gödrébe suhintana?
Karácsony csenget a szörnyű télben.
Alig hallom csengését. Sárga
arcokat látok a hóverésben
s koldus kezeket reszkedni, ujjaikon
kékül a gyűrűk nyoma, s torkomat
fojtja az ünnepek kalácsa.
Nézd ezt a kort amelynek legnagyobb
s elérhetetlen éden-álma hogy
enni legyen kinek-kinek
elég! nézz a gonosz nyájra mely
naív báránykora múltán
nem vél többé magáról semmi jót.
Nem kell neki szalag és csengő.
A gyermek megnőtt s szép játékjait
elrugta. Nézd, milyen üres ünnep ez!
A szív hideg és kemény mint a föld.
Tudjuk már hogy ölni s halni születünk.
Nézd a bedugult időt s hazug tereket:
a földet mely a sírok rothadását
s csontok pőreségét takarja,
s az eget, a Mennyek csillagos
homlokzatát, a kivilágított
Potemkin-frontot, mely mögött
nincsen még levegő sem...*

AHOL...

(Folytatás az 1. oldalról)

A külföldi magyar családok nehézségeit aztán csak fokozzák az esetenként zilált, hiányos szociális családi körülmények, amelyek persze mindenütt megtalálhatók: a munkanélküliség, a kicsi lakás, a szigorú házirend, az elidegenedés a családban, az állandó tévzés, a szótlanság, a közös szórakozás és a meghitt családias légkör hiánya, vagy éppen a sok veszekedés, esetleg a női emancipáció, a válás, az úgynevezett vadházasság, a tekintélyellenes nevelés, az egymás iránti bizalmatlanság, és még sorolhatnánk.

Mindezek után tehetünk-e még egyáltalán valamit a keresztény házasságok, illetve a magyar családok védelmében külföldön? Elősegíthetjük-e a szép családi életközösségek kibontakozását, és hogyan? Ez egy nagyon összetett, bonyolult kérdés. Kimerítő megválaszolása meghaladja egy szűkös körlevél kereteit. Arra azonban mégis emlékeztetni szeretnék, hogy a családi élet dolgaiban is elsősorban Istenre kell szegoznünk tekintetünket azért, hogy jövőnk legyen, és jól menjen a sorunk. A családi béke és boldogság Istentől jön, mert mind Isten gyermekei vagyunk, szülők és gyermekek egyaránt, és az a hivatásunk, hogy mint Isten eleven képmásai és remekművei megvalósítsuk Teremtőnk, legfőbb Műalkotónk elgondolását és akaratát. Még a képzőművészek is sutba vetik félsikerült alkotásaikat, vagy éppen addig formálgatják azokat, amíg felragyog bennük a teremtő akarat! Az Isten is azt akarja, hogy teremtményeiben tündököljön a Teremtő (akarat), és szívünkben felragyogjon az Ő képmása. A tapasztalat azt mutatja: valahányszor az ember felrúgja Isten akaratát, figyelmen kívül hagyja elgondolását, tervét, azaz elhomályosítja az isteni Műalkotó „eszmei mondanivalóját” az emberben, mindig torzává válik és rosszra fordul sorsa. Istennel viszont mindig van jövőnk.

A családi élet vonatkozásában ez azt jelenti, hogy „éljünk békében az Istennel” (vö. Róm 5,1), vagy amint a zsol-táros mondja: „Virul a teljes béke, ahol szeretik az Úr törvényét, és botránykő ott nincsen” (vö. Zsolt 118,165). „Ezt a békét a legbensőbb baráti viszonyban, illetve a legteljesebb összhangban levő lelkek sem mondhatják magukénak, ha az nem egyezik meg mindenben Isten akaratával. Ehhez a tökéletes békéhez semmi köze sincs a gonosz szándékú egyességeknek, sem a bűnös szövetekezésnek és vétkes összefogásnak” – írja Nagy Szent Leó pápa, még ha kissé más vonatkozásban is, és így folytatja: „Akik viszont lélekben mindig kitartanak Isten mellett, akik arra törekednek, hogy a béke kötelékével fenntartsák a lelki egységet (vö. Ef 4,3), azok soha meg nem sértik az örök törvényt, és hűségese szívvel imádkozzák: Legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is (Mt 6,10)” (Brevi IV, 170. o.) Amikor Isten megteremtette a férfit és a nőt, a házasságban az életnek és a szeretetnek bensőséges közösségére hívta meg őket, és beléjük oltotta a vágyat, hogy isteni terve szerint és ennek segítségével valósítsák meg „a tökéletesség kötelékét” (Kol 3,14).

Isten és rendje nélkül ma sincs boldog családi élet, mert ahhoz mindig szükséges az irgalmasság, a jóság, a szelídség, a türelem, a megbocsátás és legfőképpen a szeretet gyakorlása, vagy ahogyan Pál apostol fogalmaz: „Krisztus tanítása éljen bennetek” és „akár mondtok, akár tesztetek valamit, tegyetek mindent Urunk Jézus nevében” (Kol 3,16-17).

Vajon szem előtt tartjuk-e még az isteni rendet a családban, a nevelésben?

Vagy talán már csak önző és egyéni érdekek vezérelnek? Törődünk-e még egyáltalán a *fennvalókkal*, ha testi élvezetekről, anyagiakról, karrierről van szó? Vajon Istenre irányítjuk gyermekeink figyelmét szavainkkal, tetteinkkel, jó példánkkal, vonzó keresztény életünkkel? Vagy talán már vallásosságunk is csak cinikus kompromisszumok egyvelege, vagy éppen álszenteskedés, felszínes máz, riasztó példa, amiből senki se kér? Egyáltalán találkoznak-e még gyermekeink hitvestársi hűséggel, irgalommal, megbocsátással, áldozatkészséggel, hallanak-e tisztességről, Isten, Egyház, embertárs és haza szeretetéről?

Tommaso Orsolino (1587–1675): Jézus születése – *Chiesa del Gesù, Genoa*

XVI. Benedek pápa (újévi üzenetében, 2011. 4. p.) emlékeztetett arra, hogy a vallásos nevelés a legmegfelelőbb út arra, hogy az eljövendő nemzedéket hozzászoktassuk ahhoz, hogy felismerje a másik emberben testvérét, akivel aztán együtt kell élnie és együtt kell dolgoznia az emberiség egyetlen nagy családjában. Emlékeztetett arra, hogy a házasság egy férfi és egy nő bensőséges egységére, egymás kölcsönösen kiegészítő szeretetére és önátadására épül, mert valójában csak az ilyen szilárd isteni alapokra épülő család lehet a gyermekek társadalmi, kulturális, erkölcsi és lelki képzésének és növekedésének az iskolája. A gyermekeknek elsősorban apjukban és anyjukban kell megtalálniuk az első tanítókat, akik mindenekelőtt saját magatartásukkal, saját viselkedésükkel, saját példájukkal szeretetik meg gyermekeikkel az igazságra és az istenszeretetre alapozott szép életet.

Elsősorban a szülőkre hárul a feladat, hogy gyermekeiknek továbbadják hitbeli, értékadó, nemzeti, kulturális örökségünket, megmaradásunk zálogát – ha úgy tetszik, a Szent István-i örökséget, amelynek mindig hasznát vesszük. A család valóban a harmonikus kapcsolatokra való felkészülés helyszíne, az emberi együttélés minden területén, a nemzeti összetartás és egység terén éppúgy, mint a nemzetközi szinten; az a helyszín, ahol felkészítjük gyermekeinket és fiataljainkat felelősségeik vállalására az életben.

Ebben az esztendőben a magyar családokra irányítottuk figyelmünket, és azon fáradoztunk, hogy újra felfedezzük azt a szeretetet és törődést, amely

már a kereszténység kezdetén jellemezte a keresztény családot, és ezért úgy tekintettek arra, mint családgyházra. Hiszen a keresztény család valóban egyház, mert a megkeresztelt emberek közössége, amelynek tagjai azon fáradoznak, hogy „a család a kegyelem és az imádság közössége legyen, az emberi és keresztény erények iskolája, s a gyermekek felé a hit első hirdetésének a helye” (KEK, 350). A család valóban az a hely, ahol a családtagok közösséget alkotnak, gyakran találkoznak és – remélhetőleg – imádkoznak, szeretik és támogatják egymást. Milyen szép lenne, ha legalább időnként, mondjuk hétvégén vagy ünnepeken, közösen is imádkoznánk a Miatyánkot a családi asztalnál, az otthon szentélyében. A rendszeres és közös imádság mindig megerősíti a család lelki összetartozását, és „Isten erősségében” részesíti annak tagjait.

Karácsony közeledtével különösen kérjük Urunkat, hogy jöjjön el családunkba; Szent Lelke költözzék a szívünkbe, és gyullassa lángra szeretetünket egymás iránt; a szülők és a gyermekek szeretete által lakozzék újra otthonunkban, nemzetünkben és a nemzetek nagy családjában, hiszen ahol Isten, ott van jövő, és szükség nincsen. Imádkozzuk gyakran: „legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is”, és helyreáll az áhitott béke, egymásra találnak a hitvestársak, egymásra talál testvér és testvér, szülő és gyermek, kevesebb lesz a meg nem értés, és több a szeretet. A családi béke és boldogság alapja ma is az Isten, az állandó és közös fáradozás Atyánk dolgaiban, vagy amint az angyalok hirdették: dicsőség a magasságban Istennek és békesség a földön a jóakarató embereknek!

*

Befejezésül most is megköszönöm, hogy ez évben is lehetővé tették lelkipásztori látogatásaimat Európa számos országában, az Egyesült Államokban és Kanadában, és így sokfelé hirdethettem Krisztus Evangéliumát, népünk összetartozását, egyetemes és nemzeti értékeink, édes anyanyelvünk és kultúránk, magyarságunk és kereszténységünk megbecsülését. Köszönöm a külföldön élő magyar testvérek, bérmlázók, ministránsok, cserkészek, iskolások, csoportvezetők és tanácsstagok, fiatalok és felnőttek, hívek és lelkipásztorok minden buzgó helytállását kereszténységünk és magyarságunk szolgálatában. Köszönöm minden figyelmességüket és szeretetüket irántam, erkölcsi és anyagi támogatásukat közös lelkipásztori szolgálatunk érdekében. Isten fizesse meg minden jóságukat.

A közelgő ünnepek alkalmából kívánok mindenkinek lelkiekben gazdag, szép, bensőséges adventi szent időt és megújulást, aztán kegyelemteljes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet!

Mindezek után pedig Nagyasszonyunk, a Boldogságos Szűz Mária, Szent István király és az összes magyar szentek közbenjárására, áldjon meg benneteket a mindenható Isten: az Atya, a Fiú és a Szentlélek.

*München, 2011. november 27.,
advent első vasárnapján*

1956-OS...

(Folytatás az 1. oldalról)

A liturgia, a könyörgések egy része a lengyel mellett magyar, szlovák és cseh nyelven is elhangzott. E négy népnek – melyeket egyaránt meggyötört a történelem, és egymáshoz való viszonyuk sem volt mindig felhőtlen – fel kell ismernie közös keresztény gyökereit és egymásra utaltságát.

Jaworski atya szentbeszédében végigkísérte a közép-európai népek szabadságért folytatott hosszú küzdelmét a magyar '56-tól a '68-as prágai tavaszon át a lengyel Szolidaritás mozgalomig, amely a végső győzelmet kivívta.

A templomban kisebb fotókiállítás is rendeztek a magyar forradalomról. A szentmisét követően a templom szomszédságában élő názáreti nővérek agapéval kedveskedtek a híveknek.

Kovács Péter/MK

HÍREK – ESEMÉNYEK

Kondor Lajos tér – Fatimában

Alig két évvel halála után a város egyik terét Kondor Lajos atyáról, a kegyhely magyar lelkészéről nevezték el Fatimában. A november 10-i megemlékezésen a fatimai püspök mutatta be a szentmisét, amelyen jelen volt a portugáliai apostoli nuncius és Konkoly Norbert, Magyarország lisszaboni nagykövete is. Ez alkalommal mutatták be Kondor Lajos verbita atya posztumusz könyvét, amelynek a címe magyarra fordítva: *Készen állsz arra, hogy felajánld magad Istennek? Fatima üzenete hívás az engesztelésre.*

Szászfalvi államtitkár Bécsben

Az egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős Szászfalvi László államtitkár október 20-án Bécsben találkozott a magyar anyanyelvű pasztorációt folytató történelmi egyházak képviselőivel. Tájékozódott a magyar egyházi közösségek helyzetéről, tekintettel arra, hogy a kormány ki akarja építeni a dialógust a legkisebb magyar egyházi közösségekkel is. Osztrák kollégáját, Oliver Henhapelt arra kérte Szászfalvi, hogy támogassa az ottani magyar egyházi szervezetek kezdeményezéseit, az anyanyelvű pasztorációt, mert ezek szerepe kiemelten fontos az identitásuk megőrzésében. Az államtitkár megbeszélést folytatott Christoph Schönborn bécsi

bíborossal és Ägidius Zsifkovics kismartoni püspökkel is.

Szlovák–magyar találkozó

A szlovák és a magyar püspöki konferenciák képviselőinek hagyományos éves találkozására november 7-én került sor Budapesten, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia székházában. A testvéri légkörben zajlott megbeszélésen tapasztalatot cseréltek a főpásztorok az új evangelizációval, valamint a kisebbségekkel kapcsolatos pasztorális kérdésekről, a katolikus roma népesség pasztorációjáról, liturgikus kérdésekről, továbbá a Katolikus Egyház szociális, karitatív tevékenységéről, valamint társadalmi és jogi helyzetéről a két országban.

Karácsonyfa – Kárpátaljáról

Kárpátaljáról érkezik idén a karácsonyfa a Vatikánba. A szigorú zsűri által kiválasztott 30 méteres fenyőt a rahói járási Tiszabogdányban vágják ki. A vatikáni Szent Péter téren először 1982-ben állítottak karácsonyfát. Azóta hagyománnyá vált, hogy a fát minden évben valamelyik európai ország adományozza a Szentatyának.

Az idei az első esztendő, hogy Ukrajna az ajándékozó – a Szent Péter-bazilika előtti térre szánt óriási fa mellett további 44 tűlevelű érkezik a pápai fővárosba. □

MAGYAR SZENTEK ÜNNEPE RÓMÁBAN

Testvéri együttlétre hívta a magyar szentek és boldogok ünnepe alkalmából november 14-én, hétfőn a Pápai Magyar Intézet közössége mindazokat, akik valamilyen módon kapcsolódnak a PMI-hez, hogy jobban megismerkedhessenek a magyar papi továbbképzés római intézményével, és megköszönjék nekik figyelmüket, amelyet az intézet és így a magyar egyház iránt tanúsítanak.

Az ünnepi eseményt megtisztelte jelenlétével Angelo Acerbi érsek, aki a rendszerváltás után, 1990 és 1997 között Magyarország első apostoli nunciusa volt, Gyövrányi Gábor, hazánk szentszéki nagykövete, valamint jelen voltak a Vatikáni Államtitkárság, a Nevelési Kongregáció és a Kultúra Pápai Tanácsa képviselőitében is. Képviseltették magukat az ünnepségen azok a pápai felsőoktatási intézmények – a Gergely Egyetem, a Szent Kereszt Egyetem és a Szent Anzelm Akadémia –, amelyekben a PMI növendékei tanulmányaikat folytatják. Ugyancsak eljöttek más nemzetek római

testvérkollégiumainak képviselői, valamint jelen volt Németh László prelátus, a PMI volt rektora, aki annak idején elindította ezeket a találkozókat.

Este a magyar szentek és boldogok ünnepe alkalmából hálaadó szentmisét tartottak, melynek főcelebránsa a Rómában tartózkodó Veres András szombathelyi püspök, az intézet korábbi rektora volt, aki szentbeszédében a tanulmányokon túlmutató életszentség fontosságára hívta fel a figyelmet. □

Hálaadó szentmise szentjeinkért

25 ÉV A VÁLTOZÁSOK TÜKRÉBEN

Mariazellben mutatta be ezüstmiséjét Molnár Ottó prelátus, gráci magyar lelkész. 1986 szeptember 21-én itt szentlete őt pappá Jung Tamás nagybecskereki apostoli adminisztrátor. Akkor még a vasfüggöny szelte ketté Európát, de nyugaton fénykorát élte a magyar cserkész, sikeresen folyt a tanítás és a nevelő munka a németországi kastli Magyar Gimnáziumban, sugározott a Szabad Európa Rádió, számtalan magyar kulturális és egyéb egyesület működött, bő kínálat volt sajtótermékekből, virágzott a könyvkiadás, és minden nagyobb nyugat-európai városban volt magyar lelkész. Mindszenty bíboros földi maradványai és emlékmúzeuma hazaszállításának gondolata fel sem merült.

Molnár Ottó a nyugati szóránymagyarság szolgálatára jelentkezett. Huszonöt évvel ezelőtti felszentelése nagy seregszemléje volt az akkori magyar politikai emigrációnak és a magyar lelkékért sok esetben végvári harcot vívó lelkészeknek, köztük volt Irányi László püspök is, a nyugati szóránymagyarság első püspöke. Az ezüstmisére 2011. szeptember 25-én már az új, folyamatosan átalakuló európai légkörben került sor. Nyugatiak csak Grácból

és Bécsből érkeztek. A magyar zárándokok nagy része az ünnepelt szűkebb hazájából, Vas megyéből jött külön autóbusszokkal, akárcsak a kárpátaljai csoport. A szentmise főcelebránsa Márfi Gyula veszprémi érsek volt. Az ünnepség, mint 25 évvel ezelőtt, a bazilika Szent László-kápolnájában, vértanú bíborosunk sírhelyénél fejeződött be.

A közel száz esztendős múltra visszatekintő nyugati magyar lelkipásztori munka változását jól tükrözi, hogy Molnár atyát pappá szentelése után rögtön Párizsba küldték, hogy ott kizárólag a magyar hívek ellátásával törődjék. Ezt a feladatot 23 évig látta el: előbb káplánként, majd plébánosként, végül pedig mint franciaországi magyar főlelkész.

A két év óta gráci plébánosként tevékenykedő lelkipásztor szeptember 11-én osztrák híveivel is megünnepelte jubileumát. Az ünnepi szentmise főcelebránsa, Majnek Antal munkácsi püspök ferences lelkülettel erősítette meg a sok esetben elbizonytalanodott osztrák hívek hitét. Német nyelven, magyar szívvel egy kárpátaljai püspök és egy nagybecskereki ezüstmisés tett tanúságot a papi hivatás szépségéről. □

ÚJRA KONZULÁTUS SÃO PAULÓBAN

A Latin-Amerika gazdasági fővárosának számító São Paulóban hamarosan újra megnyílik az előző kormány által bezárt magyar konzulátus – jelentette be Kövér László, az országgyűlés elnöke a városban tartott 1956-os rendezvényen.

São Paulónak több tízezer fős magyar közössége Kövér László társaságában emlékezett meg 1956-ról. A rendezvényt a Szent Imre nevét viselő tanintézet dísztermében tartották.

Becslések szerint a braziliai magyarok lélekszáma jelenleg 80-100 ezerre

tehető, döntő többségük São Paulo szövetségi államban, azon belül is a nagyvárosban él.

1950-ben São Paulóban megalapították a Szent Gellért apátságot és kolostort, majd 1951-ben a hozzá tartozó Szent Imre Kollégiumot (magán általános és középiskola). Ide járt az ország egyik korábbi elnöke, Fernando Henrique Cardoso is. A Szent Gellért Apátságban szállt meg II. János Pál pápa az 1980. évi braziliai látogatása során. □

„JÖJJÖN EL ...”

(Folytatás az 1. oldalról)

Ha mindenki eltalált az istállóba, akkor az istálló a dicsőség színhelye. Az istállónál válik két részre a világ. A kitaszított gyermek az ítélet – és az üdvösség.

De mi van akkor karácsonnyal, az ünneppel, az Egyház liturgiájával? Szabad-e örülnünk? Igen, szabad. Az ünnep azt jelenti, hogy évünk nemcsak a csillagok jegyében folyik le, hanem emberek jegyében, akik emberivé tették, embereikébe, akiknek történetébe

Csak ezt tudom felhozni mentségemre, csak ezzel magyarázhatom zsörtölődésemet. Az ötven fok körüli nappali hőmérséklet estére is csak 20 fokkal csökkent – ez ugyan mozgásunkat minden vonatkozásban lassította, de abban nem akadályozott, hogy elégedetlenségemet ironiával bőven fűszerezve közöljem az illetékesekkel. Történt mindez a tavalyi év nyarán Dubaiban. Persze a hibás én voltam, mert miért megy az ember – feltéve, hogy épeszű – júliusban Dubaiba? Azért – hangzik válaszom –, mert akkorra szót a meghívásom. Megérkezve a dubai repülőtérre, az éjszakai óra ellenére szinte beleütköztem a hőség falába. Kérdésemre, érdeklődésemre a válasz bámulatos egykedvűséggel ez volt: ez már csak így van ezen a vidéken... Megérkezve a hotelbe az ötszelligos luxus és a légkondicionált hőmérséklet valamelyest megvigasztalt.

Beszámolni tulajdonképpen az utolsó napról akarok, hiszen nem útinaplót, vagy – Mikes Kelemenhez hasonlóan – kedves nővéremnek szóló levelet írok, pusztán akkori elégedetlenségem ott és akkor írott történetét. Idézem:

Ha két beszélgető közül az egyik hadilábon áll a társalgás nyelvével, az megnehezíti a dolgot. Ha mindkettő, az lehetetlenné ugyan nem teszi az eszmecserét, de utat nyit a félreértések tömegének... Így történt, hogy a repülőtérre szállításra várva, szerettem volna leülni valahová, és jegyzeteket írni. Erre vonatkozó kérdésemre a szállodai illetékes elmagyarázta, hogy amennyiben zuhanyozni szeretnék, hol és hogyan tehetem, esetleg többször is a nap folyamán. Ebből merész logikával következtetve arra az eredményre jutottam, hogy az Arab Emirátusok idegenforgalmi alkalmazottai szerint: a repülőgép indulására várakozó turista szeretne zuhanyozni – esetleg többször is – de esze ágában sincs leülni. Pláne – és ezt még meg is értem valahogy – jegyzeteket írni... Mikor ennek hangot ad-

tam az egyetlen valamennyire németül is beszélő „illetékesnél”, tájékoztatott, hogy a helybéliek, ha elfáradnak, le-guggolnak a fal mellett, és ebben a pozitívában képesek órákat eltölteni.

Sir Peter Ustinov válasza jutott eszembe erről. A lovaggá ütése alkalmával feltett kérdésre, hogy le tud-e térdelni, azt felelte, „letérdelni tudok, de felállni nem...” Ezt az esetet végül is nem meséltem el ott, Dubai repülőtérén a segítőkész tisztviselőnek. Viszont ajánlom minden kedves ismerősömnök, hogy az Emirátusokba tervezett utazás előtt idejében sajtátsa el a guggolva pihenés művészetét. Könnyebb megoldásnak az arab nyelv tanulását javaslom, de miután rövid ittlétem alatt egyetlen igazi helybélivel találkoztam, viszont töméntelen indiaival, pakisztánival, Thaiföldről ideszármazottal, ez sem látszik megoldásnak. Ők ugyanis egymással és a helybéliekkel azon az angol nyelven érintkeznek, amelyet egyikük sem beszél anyanyelvi szinten. Milyen szerencse, hogy nekem a guggolva pihenést kell megoldanom, és azt is csak a magam számára.

Eddig az idézet, az elégedetlenség. Eddig a hőség hatása... Most a téli közép-európai hőmérsékletekben, néhány párját ritkító adat:

Az ötmillió lakos *húsz százaléka helybéli*, a többi bevándorolt. Ezelőtt 35 évvel *nyolcvanötezer* volt az összlakosság. A fővárosban egyetlen régi ház áll, ebben van a múzeum, a többi mind modern, összkomfortos, sok felhőkarcolóval. Itt áll a világ legmagasabb épülete, magassága 818 méter. (Más források 828 métert mondanak.) A terület, melyen az ötmillió ember él, nagyjából a tengertől elhódított szárazföld. Sorolhatnám még tovább is, de talán ennyi is elég magyarázatnak, hogy miért mentem oda júliusban – és nem bántam meg. Fal mellett guggolni sem kellett!

Turistáknak ajánlom a mondást: Az emlékek örökké élnek, a napbarnított szín elmúlik!

Ramsay Győző

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészségek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/miserend>

NYUGAT-EURÓPAI magyar lelkipásztori központ: Magyar Katolikus Delegatura – Ungarische Katholische Delegatur, Dr. Cserháti Ferenc delegátus, külföldi magyar lelkipásztori szolgálat ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök, Landwehrstraße 66, D-80336 München, Tel.: (49-89) 532 82 88, Del.: (49-89) 530 96 27, Fax: (49-89) 532 82 45, E-mail: ung.delegat@gmx.de

ANGLIA:

London: Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, GB London, W5 4EA, Tel./Fax: 0044-20/8566-0271. E-Mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com
Misézó helyek: London, South Croydon, Reading, Bristol, Luton, Brighton-Hove; Cambridge, Birmingham; www.magyardkatolikusok.co.uk

Észak-Anglia:

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37. Misézó helyek: Rochdale, Wolverhampton, Nottingham.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, Tel.: 0043-1/526 49 72; Fax: 0043-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs, újhely (Szent József-templom) 17.00-kor; Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7. E-Mail: bmke@katolikus.at, <http://www.katolikus.at>

Pázmáneum: Varga János rektor, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, T.: 0043-1/3191403-18, E-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com, Előesti szentmise: szombatonként 17.00-kor.

Burgenland/Alsóőr: P. Keresztfalvi Péter OSB, Kath. Pfarramt, A-7501 Unterwart 226, Tel.: 0043-3352/34108. E-Mail: kersztfalvi@freemail.hu
Misézó helyek: Alsóőr, vasárnaponként 9.15-kor, Felsőőr, vasárnaponként 10.30-kor.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, Tel.: 0043-316/68 21 2421; szentmise a hónap első vasárnapján 10.30 órakor, a második vasárnap előtti szombat 18.00 órakor, a többi vasárnapokon 17.00 órakor a Kalvarienberg-Kirchében, Kalvarienbergstr. 155.

Innsbruck: Szentmise minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3.

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungamseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Petrinumstr. 12, Haus 7, A-4040 Linz, Tel.: 0043-732/736581-4492 (iroda), -4493 (lakás), -4494 (Fax), E-Mail: emest.szabo@diozese-linz.at; Misézó helyek: Linz, Wels.

Klagenfurt: Ft. Tatár Zoltán János, A-9854 Malta 74, Tel.:0043-4733/232 v. 0043-6768 7727 444, E-Mail: tzoltanjanos@gmail.com; Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 13.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waaggasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombat 17.00-kor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135. Érdeklődni: Bohumy István, Tel.: 0043-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Rue del'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles. Tel.: 0032-2/64 96 188.

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumônier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, Tel.: 0032-4/22 33 910; Fax: 0032-4/22116 09.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Ft. Kovács József, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztust kivéve. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 Paris, Tel.: 0033-1/42 086170, Fax: 0033-1/42 067155, www.magyarmisszio.info

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 302, Avenue Jean Jaures, F-69007 Lyon, Tel.: 0033-4/78 501636.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. P. Szomszéd Tamás József SJ, Ungarische Kath. Mission, Zirbelstr. 23, D-86154 Augsburg, Tel.: 0049-821/21 93 93 30 vagy 0049-821/21 93 93 24, vagy mobil: 0049-151/14 23 28 06.

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye nürnbergi székhellyel: Misézó helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landshut, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig. Tel.: 0049-911/507 57 96.

Esseni Egyházmegye:

Miséző helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen. Tel.: 0049-201/28 47 40 vagy Kölnben: 0049-221/23 8060.

Freiburgi érsekség:

Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperator, cím: Schwetzingen-Str. 32, D-68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Miséző helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, D-20535 Hamburg, Tel.: 0049-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Miséző helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Thieboldgasse 96, D-50676 Köln. E-Mail: ungarnzentrum@netcologne.de Tel.: 0049-221/ 238060. Fax: 0049-221/ 232120; <http://www.ungarnzentrum.de>

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye frankfurti székhellyel:

Miséző helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Telefon: 0049-69/24 79 50 21, 069/24795022. Fax: 0049-69/97 78 26 84. www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye:

Miséző helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Misszió – Ungarischsprachige Katholische Mission, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: 0049-89/982637, 982638, Fax: 0049-89/985419. E-Mail: info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kisegítő: Ft. Buchmüller István ny. plébános.

Münster-Paderborn-Osnabrücki Egyházmegyek:

Miséző helyek: Hagen, Menden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund, Neukirchen-Vluyn. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Kath. Ung. Mission, Middelheld 24, D-48157 Münster-Handorf. Tel.: 0049-251/32 65 01; Fax: 0049-251/144 29 31. E-Mail: ungarische-mission@bistum-muenster.de

Passaui Egyházmegye:

Érd.: Ft. Szabó Árpád, Götzenorferstr. 5, D-94121 Salzweg, Telefon: 0049-8505/1229.

Rottenburg-Stuttgarti Egyházmegye:

Miséző helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eislingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach. Érdeklődni: Dr. Tempfli Imre és Ft. Pilis György, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle-Str. 30, D-70186 Stuttgart. Tel.: 0049-711/2369190, Fax: 0049-711/2367393, E-Mail: mission@stuttgarti-katolikusok.de; www.stuttgarti-katolikusok.de

Würzburgi Egyházmegye:

Miséző hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Kocsik Endre, Domerschulstr. 2, D-97070 Würzburg. Telefon: 0049-931/38 62 43, Fax: 386-405.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casaleto, 481, 00151 Roma, Telefon és fax: 0039 06 6530 796, mobil: 00 349 348 79 52 165, italiamissiohu@gmail.com, Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 11-kor, S. Maria dell'Orazione (Via Giulia, kivéve júl., aug., dec.) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyasszonya-kápolnájában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Tonale 19, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar misék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: P. Ruppert József SchP, Tel.: 0039/347 344 5538, E-Mail: ruppert.jozsef@piarista.hu

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, Tel.: 0041-44/36 23 303. E-Mail: f.vizauer@gmx.ch; Misézó helyek: Zürich, Winterthur, St. Gallen, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Fribourg: Ft. Popa Péter, Tel.: 0041-26/321 1925. Szentmise minden hó 1. vasárnapján 11.30-kor a fribourgi Krisztus Király-plébánia-templom jobb oldali részén található Miasszonyunk-kápolnájában (Rte du Comptoir 2, CH-1700 Fribourg). E-mail: abbe@petrupopa.ch; www.fribourgmise.ch

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján 10.30-kor. Tel.: 00 41-22/7910458.

Lausanne: Szentmise minden hó 1. és 3. szombat 18.00-kor. Tel.: 0041-21/6478 678.

Bern: Ft. Pál István Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 102, CH-3073 Gümligen. E-Mail: info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

Basel: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Wasgenring 47, CH-4055 Basel; Tel.: 0041/765185440. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68. □

HIRDETÉSEK

Côte d'Azur, Nizza. Kiadó minden igényt kielégítő, a nizzai kikötőhöz (tengerpart-hoz) közel rendezett lakás, 450 EUR/hét (2 v. 4. sz.). T.: 0033-6/43 60 95 52.

Kiadó Budapest-Belváros, Ferenciek terénél színvonalas, minden igényt kielégítő 2 szobás lakás, 2 v. 3 személynek, 70 EUR/nap. T.: 0033-6/43 60 95 52.

Budapest, XVI. ker., Árpádföld csendes, kertvárosi részén, közel a központhoz (31-es busz és üzletek) eladó kedvező áron egy 50 m²-es családi ház, melléképületek-

MINDSZENTY-MEGEMLÉKEZÉS BÉCSBEN

Az 1956-os forradalom és szabadságharc 55., és Mindszenty József bíboros, hercegprímás, esztergomi érsek Bécsbe érkezésének 40. évfordulója alkalmából megemlékezést tartottak október 22–23-án, a bécsi Pázmáneumban.

Az ünnep előestéjének szentmiséjét Cserháti Ferenc, a külföldön élő katolikus magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök mutatta be. Homiliájában hangsúlyozta a misszió fontosságát, és kiemelte Mindszenty bíboros 1971 utáni fáradhatatlan apostoli buzgóságát az emigráns magyarok körében, szerte a világon. „Vállalta száműzetésbe kényszerült honfitársai lelki és szellemi irányítását, és minden Istenét, hazáját és Egyházát szerető magyarnak ragyogó példaképe lett” – fogalmazott Cserháti Ferenc. Idézte, amit a hercegprímás a negyven évvel ezelőtti eseményekkel kapcsolatban írt: „Amikor elindultam szomorú száműzetésembe, némi vigasztalást találtam abban a gondolatban, hogy ha Isten éltet és erőt ad, külföldön is szolgálhatok három életfontosságú célt. Először mint Magyarország főpásztora gondjaimba veszem a több százezer hazátlan magyar katolikust, másodsor Emlékirtaim kiadásával figyelmeztethetem a még szabad világot a bolsevizmusnak egyre növekvő és terjeszkedő veszélyére, harmadszor néha talán adódik alkalom, hogy szószólója legyek tragikus sorsú népünk ügyének.” Aztán így folytatja: „Nélkülözve a segédpüspököket magam indultam el lelkipásztori körűtra, helyről helyre magyar hívek közé, és őket arra kértem, hogy őrizzék meg idegenben is a magyarság, a keresztény erkölcsiség kulturális hagyományát”. Cserháti Ferenc elmondta: ilyen értelemben Mindszenty utódjának érzi magát, hiszen a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásában az ő munkáját folytatja, aki: „mindmáig meghatározza a nyugati magyarság lelki szolgálatát és életét, és aki a világban szétszóródott magyarság hű pásztora és igaz atyja volt”.

A mise után Haris László fotókiállításának megnyitójára került sor: *1956 gyermekek szemmel* címmel. Ezt követően a budapesti Kovász Egyesület kulturális csoportjának Mindszenty-előadását tekintették meg az egybegyűlték. A vetített képek, zenés műsorban életrajzi adatok mellett szemelvények hangzottak el a hercegprímás írásából, és Horváth Attila, a PPKE jog professzora, egyetemi docens beszélt Mindszenty bíboros alakjáról.

Október 23-án délután *Szuvenir* címmel Benedikty Horváth Tamás '56-os témájú regénye alapján készült monodrámája hangzott el Erdélyi György színművész előadásában.

A Ripka János csellóján megszólaló Bach-művek jól illettek az est hangulatába.

Szabó Csaba, a Collegium Hungaricum tudományos igazgatóhelyettese ünnepi megemlékezés keretében idézte fel Mindszenty bíboros hősiességét, és azt a nehéz időszakot, amelyben a főpásztor a magyar egyház élén állt.

Ünnepi köszöntőjében Szalay-Bobrovniczky Vince, a Magyar Köztársaság nagykö-

vel, amelyek 752 m²-es telken épültek. T.: 0036-20/22 56 783.

R. k. vallását gyakorló, rendezett körülmények között balatonfüredi házában élő 65 éves (160/70) gyógytornász hölgy, őszinte szándékkal 60-75 éves urat keres társául. E-mail: juh46@t-online.hu

Budapesttől 25 kilométerre, Pilisszántón 270 m²-es villa, panorámás telekkel 145 ezer EUR irányáron eladó. T.: 0036-30/304 21 75.

Budapesttől 6 kilométerre fekvő Nagykovácsiban közművesített, 931 m² építési telek eladó. Érdeklődni: 0049-(0)7141/484 569.

Magyar ajkú idősebb hölgy, alapfokú német ismerettel 24 órásh betegápolást vállal. T.: 0049-(0)179 690 8840.

vete köszönetet mondott az '56-osoknak, hogy magyarok tudtak maradni, és képviselik a magyarság érdekeit. A program befejezéseként a Pázmáneum falán lévő Mindszenty-emléktáblánál hazánk bécsi nagykövete mellett Csuday Balázs ENSZ-nagykövet, valamint az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetségének elnöke, Deák Ernő és a Pázmáneum rektora helyezte el a megemlékezés koszorúit.

Varga János, Bécs

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betűnként: 0,10 EUR	
„Jelige” – postaköltség	5,00EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betűnként	0,20EUR
Nagybetűs sorok betűnként	0,40EUR
Egyszerű, 1 „pontos” keret	10,00 EUR
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kívánságokat esetenként árazunk.	

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 % , illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

MAGYAR KATOLIKUS MISSZIÓ
Oberföhringer Str. 40, D-81925 München
Telefon: (0049) 89/98 26 37
Telefax: (0049) 89/98 54 19
E-mail: eletuenk@gmx.de
www.ungarische-mission.de

Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc

Felelős kiadó: Merka János

Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence

A szerkesztőbizottság tagjai:

Ramsay Győző,

Vincez András

Redaktion und Herausgeber:

UNGARISCHSPRACHIGE KATHOLISCHE MISSION
Oberföhringer Str. 40, D-81925 München
Verantwortlicher Herausgeber: Merka János
Telefon: (0049) 89/98 26 37
Telefax: (0049) 89/98 54 19
E-mail: eletuenk@ungarische-mission.de
eletuenk@gmx.de

Abonnement für ein Jahr: 20 EUR

11 Exemplare

nach Übersee mit Luftpost USS 60

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 2 EUR

Előfizetési ár egy évre: 20 EUR

Tengerentúlra USS 60

BANKSZÁMLÁNK:

Ungarischsprachige Katholische Mission
Sonderkonto „ÉLETÜNK”.
Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80
IBAN DE16 7001 0080 0060 6508 03
BIC PBNKDEFF

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

Druck: AMPER DRUCK GmbH

Am Fohlenhof 5.

82256 Fürstenfeldbruck

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.